

Προηγμένη Αρχιτεκτονική Υπολογιστών

Συνάφεια Κρυφών Μνημών (Cache Coherence)

Νεκτάριος Κοζύρης & Διονύσης Πνευματικάτος
{nkoziris,pnevmati}@cslab.ece.ntua.gr

8ο εξάμηνο ΣΗΜΜΥ – Ακαδημαϊκό Έτος: 2019-20

<http://www.cslab.ece.ntua.gr/courses/advcomparch/>

Πηγές/Βιβλιογραφία

- “Parallel Computer Architecture: A Hardware/Software Approach”, D. E. Culler, J. P. Singh, Morgan Kaufmann Publishers, INC. 1999
- “Transactional Memory”, D. Wood, Lecture Notes in ACACES 2009
- Onur Mutlu, “Cache Coherence”, Computer Architecture - Lectures 28 & 29 – Carnegie Mellon University, 2015 (slides)
 - <http://www.ece.cmu.edu/~ece447/s15/lib/exe/fetch.php?media=onur-447-spring15-lecture28-memory-consistency-and-cache-coherence-afterlecture.pdf>
 - <https://www.youtube.com/watch?v=JfjT1a0vi4E&t=4106s>
 - <http://www.ece.cmu.edu/~ece447/s15/lib/exe/fetch.php?media=onur-447-spring15-lecture29-cache-coherence-afterlecture.pdf>
 - <https://www.youtube.com/watch?v=X6DZchnMYcw>

Σχεδίαση Επεξεργαστών

- Moore's Law (1964) :
 - # Transistors per IC doubles every 2 years (or 18 months)
 - Πρακτικά η απόδοση του επεξεργαστή διπλασιάζεται κάθε 2 χρόνια
- Όλο και περισσότερα προβλήματα...
- Memory wall
 - 1980 memory latency ~1 instruction
 - 2006 memory latency ~1000 instructions
- Power and cooling walls
- Αύξηση πολυπλοκότητας σχεδιασμού και επαλήθευσης (design and test complexity)
- Περιορισμένα περιθώρια περαιτέρω εκμετάλλευσης ILP

→ *Παράλληλες Αρχιτεκτονικές*

Παράλληλες Αρχιτεκτονικές (1)

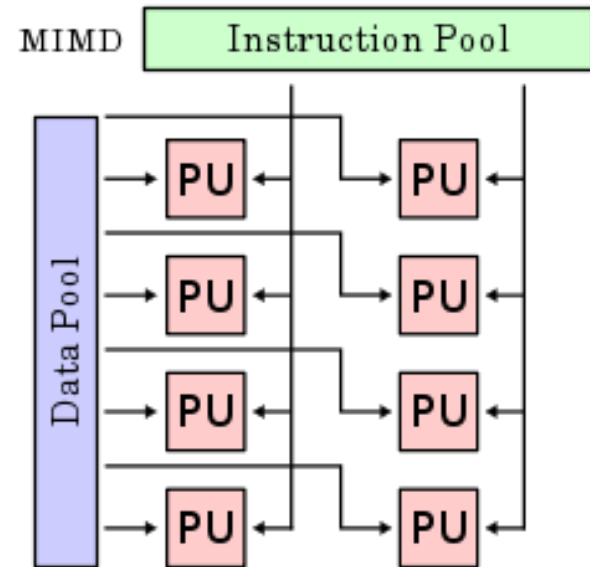
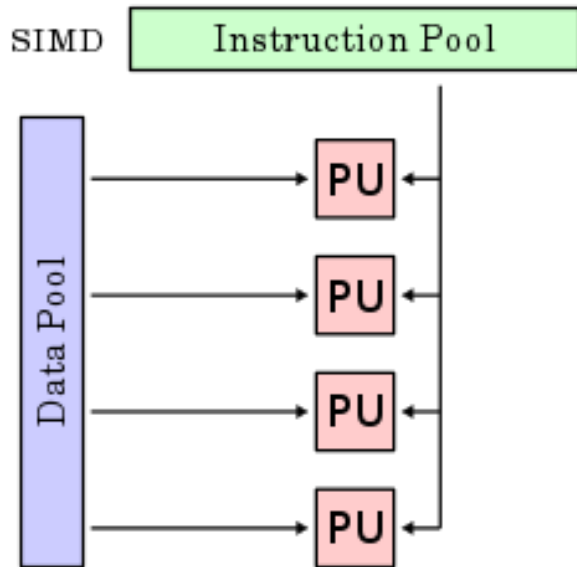
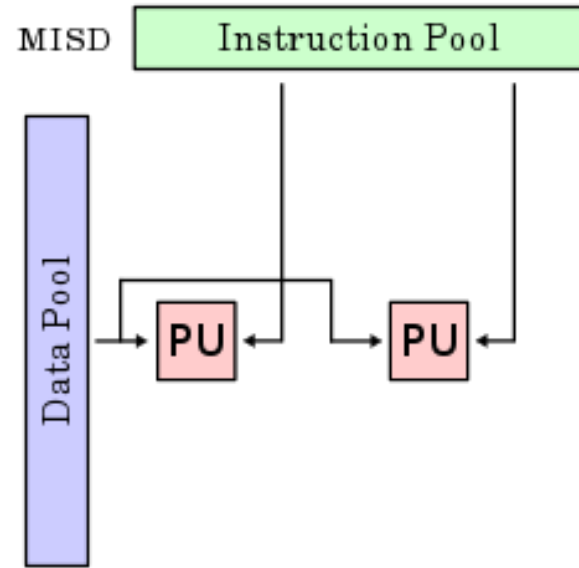
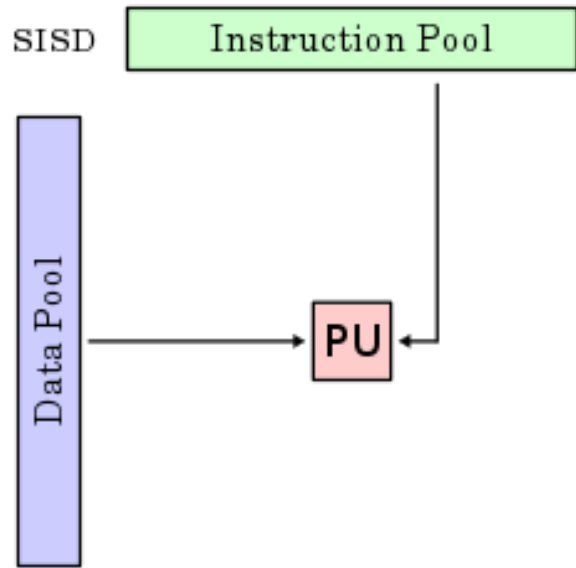
- Οι πολυεπεξεργαστές γνώρισαν ιδιαίτερη ανάπτυξη από τη δεκαετία του 90:
 - Servers
 - Supercomputers για την επίτευξη μεγαλύτερης επίδοσης σε σύγκριση ένα επεξεργαστή
- Στις μέρες μας (CMPs) :
 - Μείωση κόστους σχεδιασμού μέσω επαναχρησιμοποίησης (replication) σχεδίων
 - Εκμετάλλευση Thread-Level Parallelism (TLP) για την αντιμετώπιση του memory wall
 - Χαμηλότερο per-core power, περισσότερα cores
- Αποδοτική χρησιμοποίηση πολυεπεξεργαστών (ιδιαίτερα σε servers) όπου υπάρχει thread-level parallelism
 - Αύξηση ενδιαφέροντος για τη σχεδίαση servers και την απόδοσή τους

Παράλληλες Αρχιτεκτονικές (2)

- Όλα αυτά οδηγούν σε μια νέα εποχή όπου τον κύριο ρόλο διαδραματίζουν οι πολυεπεξεργαστές
 - Desktop μηχανήματα για κάθε χρήστη με 2, 4, 6, 8, ... πυρήνες
- *“We are dedicating all of our future product development to multicore designs. We believe this is a key inflection point for the industry”*
 - Intel CEO Paul Otellini, 2005

Ταξινόμηση Παράλληλων Αρχιτεκτονικών

- *Single Instruction stream, Single Data stream (SISD)*
- *Single Instruction stream, Multiple Data streams (SIMD)*
 - Πολλαπλοί επεξεργαστές, ίδιες εντολές, διαφορετικά δεδομένα (*data-level parallelism*)
- *Multiple Instruction streams, Single Data stream (MISD)*
 - Μέχρι σήμερα δεν έχει εμφανιστεί στην αγορά κάποιο τέτοιο σύστημα (είναι κυρίως για fault tolerance, π.χ. υπολογιστές που ελέγχουν πτήση αεροσκαφών)
- *Multiple Instruction streams, Multiple Data streams (MIMD)*
 - Ο κάθε επεξεργαστής εκτελεί τις δικές του εντολές και επεξεργάζεται τα δικά του δεδομένα. Πολλαπλά παράλληλα νήματα (*thread-level parallelism*)
- Εδώ θα ασχοληθούμε κυρίως με **MIMD** συστήματα.
 - Thread-level parallelism
 - Ευελιξία: Λειτουργία είτε ως single-user multiprocessors εστιάζοντας στην απόδοση μιας εφαρμογής, είτε ως multiprogrammed multiprocessors εκτελώντας πολλαπλές λειτουργίες ταυτόχρονα
 - Πλεονεκτήματα κόστους-απόδοσης χρησιμοποιώντας off-the-self επεξεργαστές

MIMD Συστήματα (1)

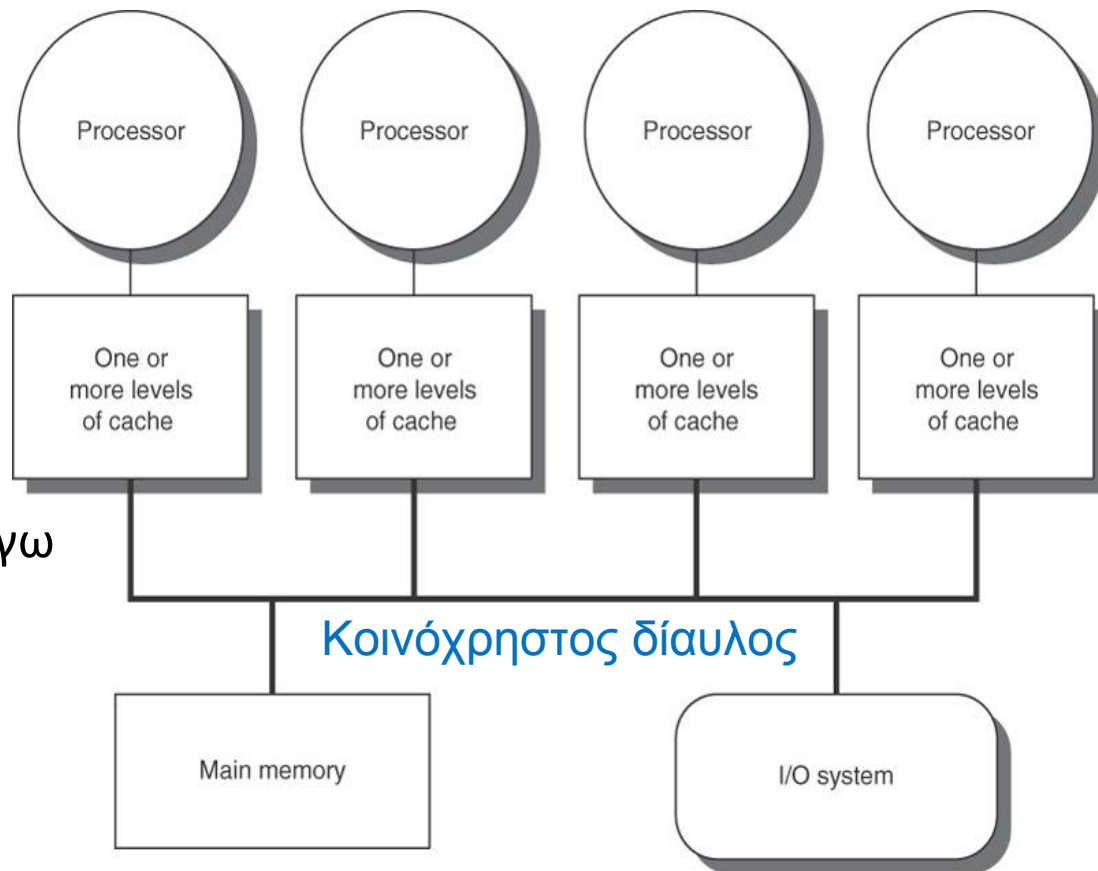
- Παραδείγματα MIMD συστημάτων
 - Clusters (commodity/custom clusters)
 - Multicore systems
- Κάθε επεξεργαστής εκτελεί διαφορετικό process (διεργασία).
 - **process** : “A segment of code that can be executed independently”. Σε ένα πολυπρογραμματιστικό περιβάλλον, οι επεξεργαστές εκτελούν διαφορετικά tasks κι επομένως κάθε process είναι ανεξάρτητη από τις υπόλοιπες
 - Όταν πολλαπλά processes μοιράζονται κώδικα και χώρο διευθύνσεων (address space) τότε ονομάζονται **threads (νήματα)**
 - Σήμερα ο όρος thread χρησιμοποιείται για να περιγράψει γενικά πολλαπλές εκτελέσεις, οι οποίες μπορεί να πραγματοποιηθούν σε διαφορετικούς επεξεργαστές ανεξάρτητα από το αν μοιράζονται ή όχι το address space
 - Οι multithreaded (πολυνηματικές) αρχιτεκτονικές επιτρέπουν την ταυτόχρονη εκτέλεση πολλαπλών processes με διαφορετικό address space, καθώς και πολλαπλών threads που μοιράζονται το ίδιο address space

MIMD Συστήματα (2)

- Για την αποδοτική χρήση ενός MIMD συστήματος με n επεξεργαστές, απαιτούνται **τουλάχιστον n threads/processes**
 - Δημιουργία από τον προγραμματιστή ή τον compiler
- **Grain Size** : Το “μέγεθος” (amount of computation) του κάθε thread
 - Fine-grain: Μερικές δεκάδες εντολές (π.χ. κάποιες επαναλήψεις ενός loop, instruction-level parallelism)
 - Coarse-grain: Εκατομμύρια εντολές (thread-level parallelism)
- Τα MIMD συστήματα χωρίζονται σε 2 κατηγορίες με βάση την οργάνωση της ιεραρχίας της μνήμης τους.
 - Centralized shared-memory architectures (Αρχιτεκτονικές συγκεντρωμένης κοινής μνήμης)
 - Distributed memory architectures (Αρχιτεκτονικές φυσικά κατανεμημένης μνήμης)

Centralized Shared-Memory Architectures

- Μικρός αριθμός επεξεργαστών (λιγότεροι από 100 το 2006).
- Όλοι οι επεξεργαστές μοιράζονται μια κεντρική μνήμη
 - Πολλαπλά banks
 - point-to-point connections, switches
 - Περιορισμένο scalability (λόγω B/W)
- Symmetric multiprocessors (SMPs)
 - Η μνήμη έχει συμμετρική σχέση με τους επεξεργαστές
 - Ομοιόμορφος χρόνος προσπέλασης (Uniform Memory Access – UMA)

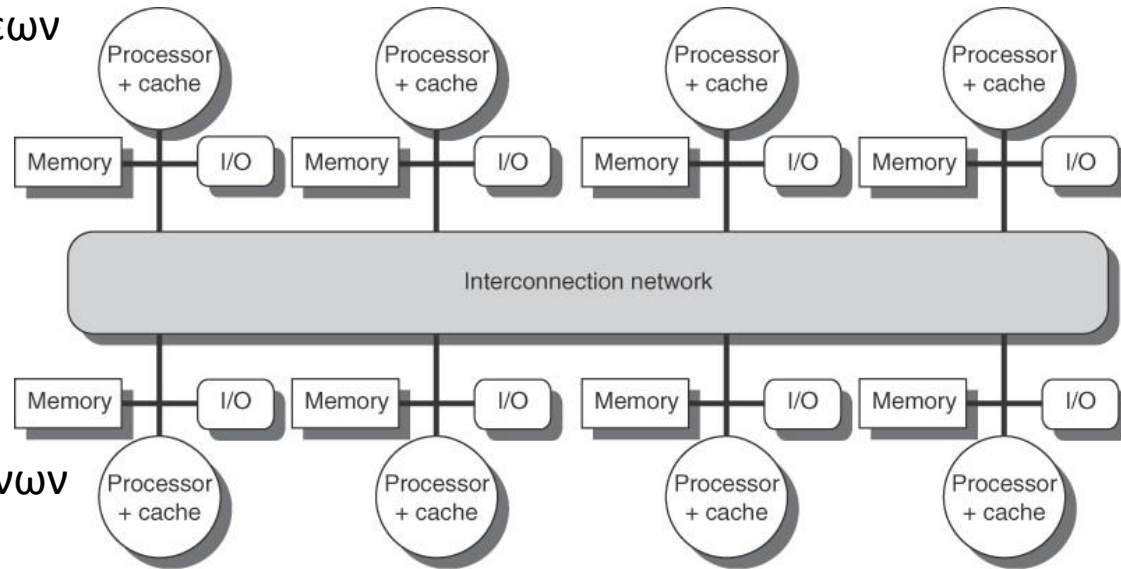
© 2007 Elsevier, Inc. All rights reserved.

Distributed Memory Architectures (1)

- Η μνήμη μοιράζεται τοπικά σε κάθε επεξεργαστή.

- Πλεονεκτήματα

- Μεγαλύτερο εύρος ζώνης μνήμης αν η πλειοψηφία των προσπελάσεων γίνονται τοπικά σε κάθε κόμβο
- Μείωση χρόνου πρόσβασης σε δεδομένα αποθηκευμένα στην μνήμη του κάθε κόμβου
- Επεκτασιμότητα!

- Μειονεκτήματα

- Πολύπλοκη ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ επεξεργαστών
- Πιο δύσκολη παραγωγή software για την εκμετάλλευση του αυξημένου εύρους ζώνης της μνήμης

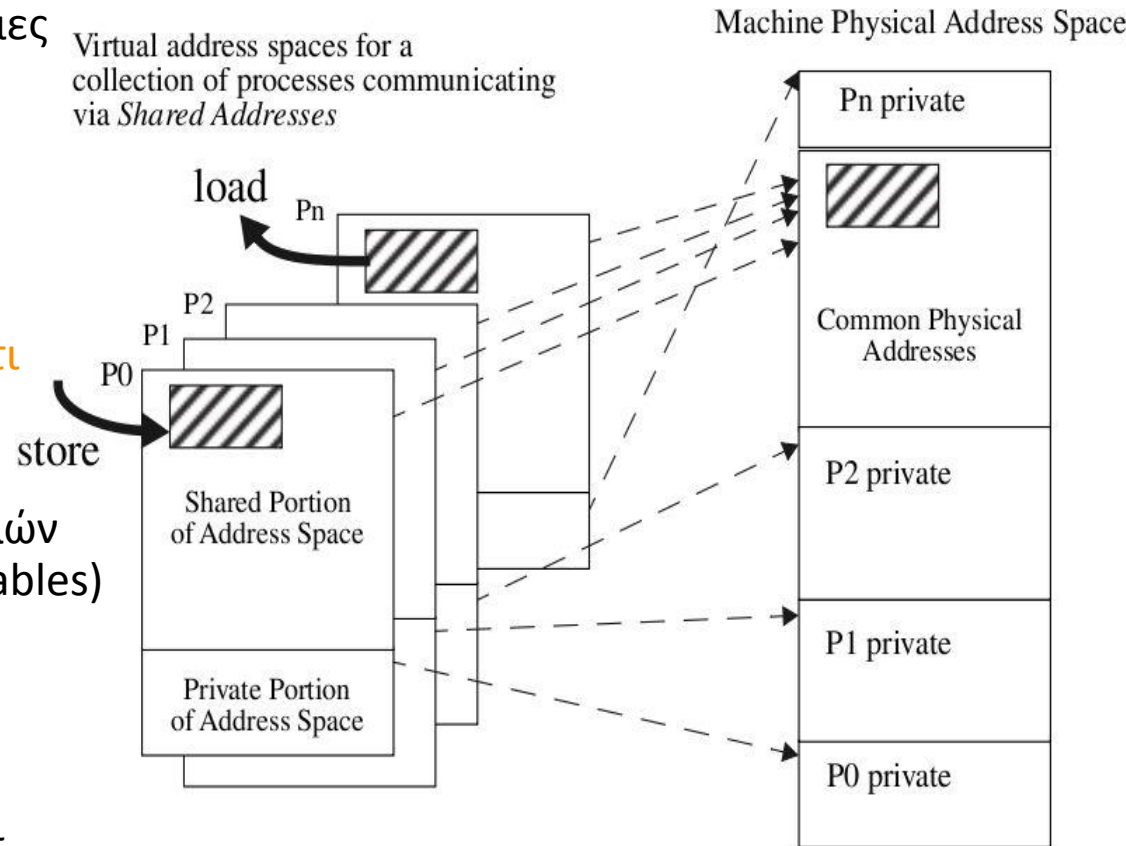
- Δύο μοντέλα επικοινωνίας για ανταλλαγή δεδομένων

- Shared Address space
- Message Passing

Distributed Memory Architectures (2)

- Shared address space

- Οι φυσικά κατανομημένες μνήμες χρησιμοποιούνται σαν ένας μοναδικός, διαμοιραζόμενος χώρος δεδομένων
- Η ίδια φυσική διεύθυνση σε 2 επεξεργαστές αναφέρεται στην **ίδια τοποθεσία** στο **ίδιο κομμάτι** της φυσικής μνήμης
- Επικοινωνία μέσω του κοινού χώρου (implicitly, με χρήση απλών Loads και Stores σε shared variables)
- Οι πολυεπεξεργαστές αυτοί ονομάζονται **Distributed Shared-Memory (DSM)**
- Ο χρόνος πρόσβασης εξαρτάται από την τοποθεσία στην οποία βρίσκονται τα δεδομένα → **NUMA (Non-Uniform Memory Access)**

Distributed Memory Architectures (3)

- Private address space (Message Passing)

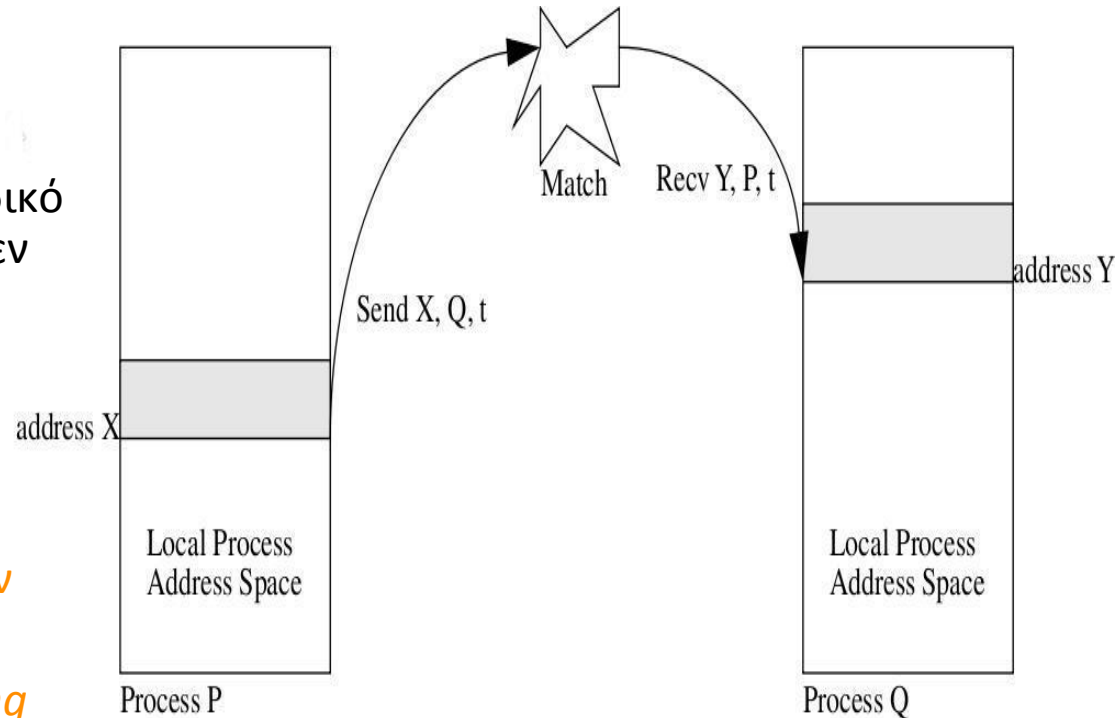
- Ο κάθε επεξεργαστής έχει το δικό του address space, το οποίο δεν μπορεί να προσπελαστεί από κάποιον άλλο

- Η ίδια φυσική διεύθυνση σε 2 επεξεργαστές αναφέρεται σε διαφορετικές τοποθεσίες σε διαφορετικά κομμάτια μνημών

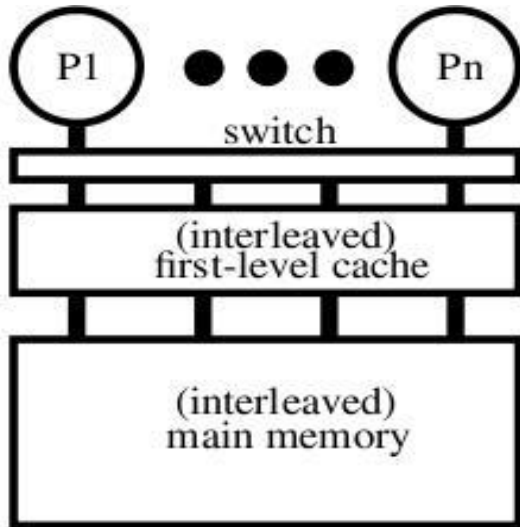
- Επικοινωνία (explicitly) μέσω μηνυμάτων → *Message-Passing Multiprocessors*

- Κάθε συνδυασμός *send-receive* πραγματοποιεί ένα συγχρονισμό ζεύγους (pairwise synchronization) καθώς και μια μεταφορά δεδομένων από μνήμη σε μνήμη (memory-to-memory copy)

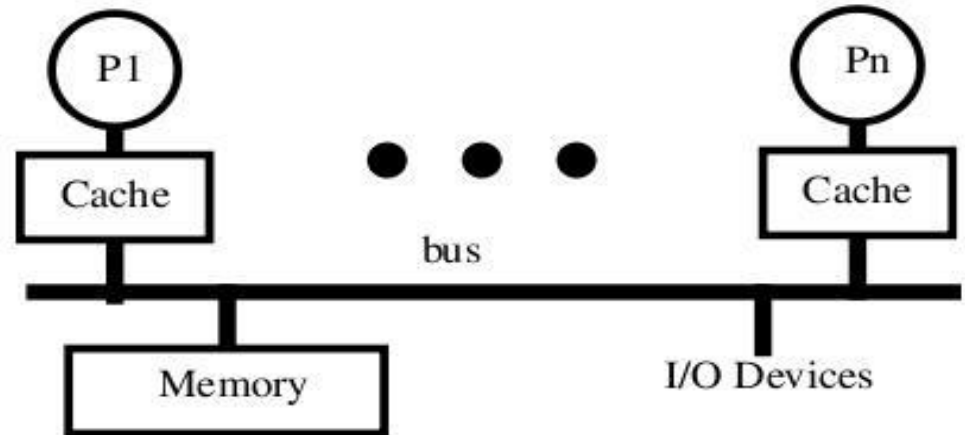
- π.χ. clusters

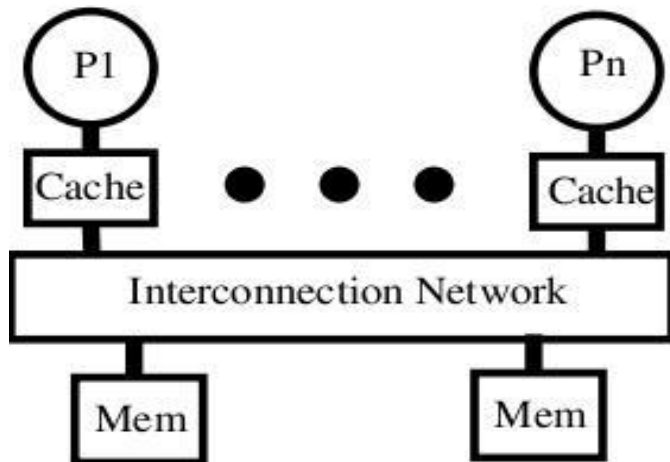
Shared Memory Architectures + caches (1)

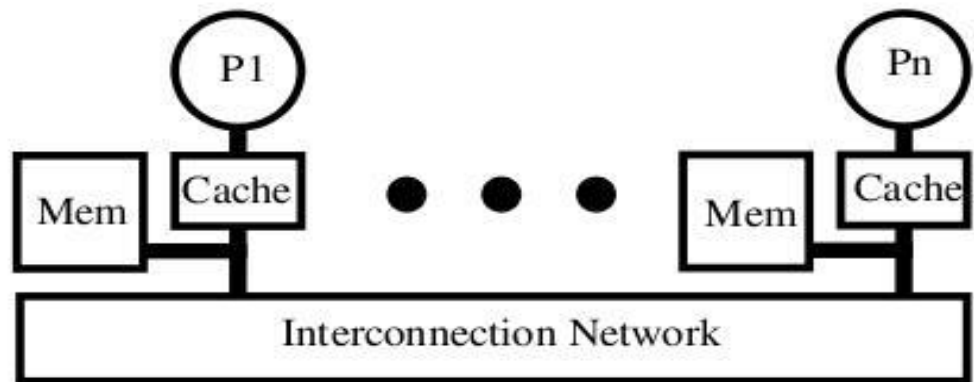
(a) Shared Cache

(b) Bus-based Shared Memory

(c) Dance-hall

(d) Distributed Memory

Shared Memory Architectures + caches (2)

- Βασική ιδιότητα των συστημάτων μνήμης
 - Κάθε ανάγνωση μιας τοποθεσίας, θα πρέπει να επιστρέφει την «τελευταία» τιμή που γράφτηκε σε αυτή
 - Βασική ιδιότητα τόσο για τα σειριακά προγράμματα, όσο και για τα παράλληλα
- Η ιδιότητα αυτή διατηρείται όταν πολλαπλά threads εκτελούνται σε ένα επεξεργαστή, καθώς «βλέπουν» την ίδια ιεραρχία μνήμης
- Στα πολυεπεξεργαστικά συστήματα, όμως, κάθε επεξεργαστής έχει τη δική του μονάδα κρυφής μνήμης (cache)
- Πιθανά προβλήματα :
 - Αντίγραφα μίας μεταβλητής είναι πιθανόν να υπάρχουν σε παραπάνω από μία caches
 - Αν μια εγγραφή δεν είναι ορατή από όλους τους επεξεργαστές, τότε υπάρχει περίπτωση κάποιοι να διαβάζουν την παλιά τιμή της μεταβλητής που είναι αποθηκευμένη στην cache τους
 - Πρόβλημα : Συνάφεια Κρυφής Μνήμης (Cache Coherence)

Πρόβλημα coherence στα μονοεπεξεργαστικά συστήματα?

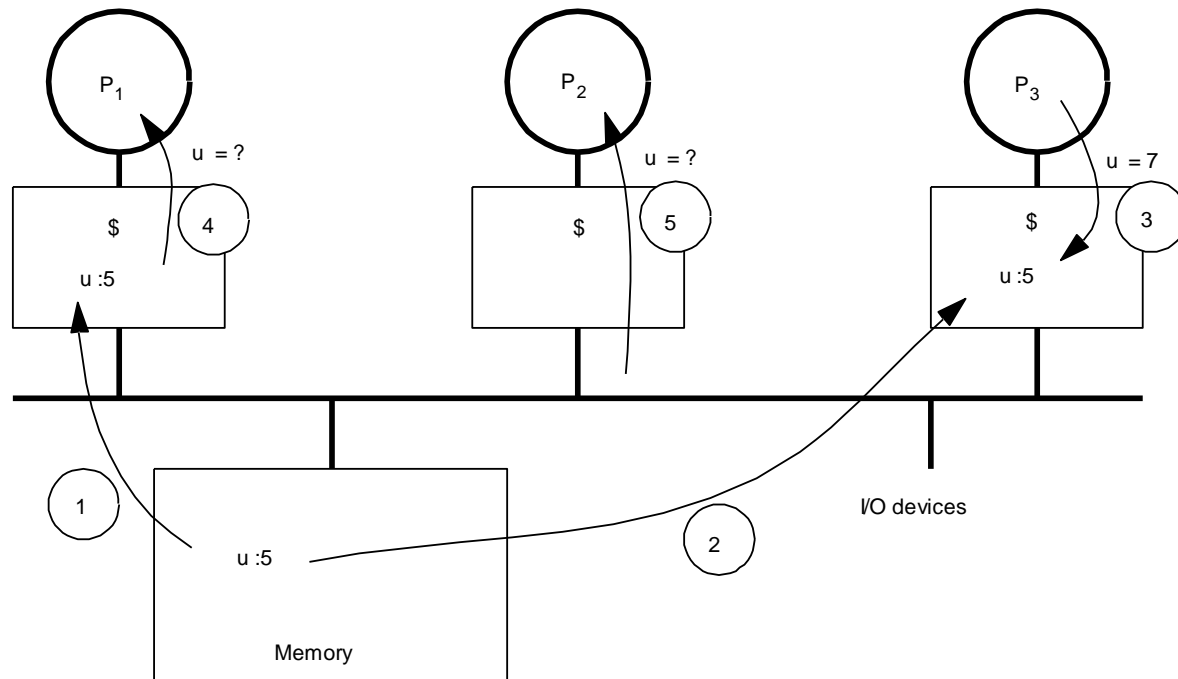
Direct Memory Access

- DMA – CPU στην μνήμη: >1 πηγή εγγραφών!

- Λύσεις:
 - a) HW: cache invalidation for DMA writes or cache flush for DMA reads
 - b) SW: OS must ensure that the cache lines are flushed before an outgoing DMA transfer is started and invalidated before a memory range affected by an incoming DMA transfer is accessed
 - c) Non cacheable DMAs

Παράδειγμα Προβλήματος Συνάφειας Κρυφής Μνήμης

- Οι επεξεργαστές βλέπουν διαφορετική τιμή για τη μεταβλητή u μετά τη λειτουργία 3
- Με τις write back caches, η τιμή που γράφεται πίσω στη μνήμη εξαρτάται από το ποια cache και τότε διώχνει ή αντιγράφει δεδομένα

⇒ **Απαράδεκτο, αλλά συμβαίνει συχνά!**

Παράδειγμα

Processor 0

0: `addi r1,accts,r3`

1: `ld 0(r3),r4`

2: `blt r4,r2,6`

3: `sub r4,r2,r4`

4: `st r4,0(r3)`

5: `call spew_cash`

Processor 1

0: `addi r1,accts,r3`

1: `ld 0(r3),r4`

2: `blt r4,r2,6`

3: `sub r4,r2,r4`

4: `st r4,0(r3)`

5: `call spew_cash`

- Δύο ταυτόχρονες αναλήψεις €100 από τον ίδιο λογαριασμό από 2 διαφορετικά ATMs
 - Κάθε transaction σε διαφορετικό επεξεργαστή
 - Η διεύθυνση περιέχεται στον καταχωρητή \$r3

Παράδειγμα (Χωρίς caches)

Processor 0

0: `addi r1,accts,r3`

1: `ld 0(r3),r4`

2: `blt r4,r2,6`

3: `sub r4,r2,r4`

4: `st r4,0(r3)`

5: `call spew_cash`

Processor 1

0: `addi r1,accts,r3`

1: `ld 0(r3),r4`

2: `blt r4,r2,6`

3: `sub r4,r2,r4`

4: `st r4,0(r3)`

5: `call spew_cash`

500

500

400

400

300

- Χωρίς caches → **κανένα πρόβλημα!**

Παράδειγμα (Incoherence)

Processor 0

```
0: addi r1,accts,r3
1: ld 0(r3),r4
2: blt r4,r2,6
3: sub r4,r2,r4
4: st r4,0(r3)
5: call spew_cash
```

Processor 1

```
0: addi r1,accts,r3
1: ld 0(r3),r4
2: blt r4,r2,6
3: sub r4,r2,r4
4: st r4,0(r3)
5: call spew_cash
```

CPU0	CPU1	Mem
		500
V:500		500

D:400		500
-------	--	-----

D:400	V:500	500
-------	-------	-----

D:400	D:400	500
-------	-------	-----

- **Write-back caches**

- 3 πιθανά αντίγραφα : memory, p0\$, p1\$
- Το σύστημα είναι πιθανό να είναι incoherent

Παράδειγμα (Incoherence)

Processor 0

```
0: addi r1,accts,r3
1: ld 0(r3),r4
2: blt r4,r2,6
3: sub r4,r2,r4
4: st r4,0(r3)
5: call spew_cash
```

Processor 1

```
0: addi r1,accts,r3
1: ld 0(r3),r4
2: blt r4,r2,6
3: sub r4,r2,r4
4: st r4,0(r3)
5: call spew_cash
```

CPU0	CPU1	Mem
------	------	-----

		500
--	--	-----

V:500		500
-------	--	-----

V:400		400
-------	--	-----

V:400	V:400	400
-------	-------	-----

V:400	V:300	300
-------	-------	-----

- **Write-through caches**

- Τώρα 2 διαφορετικά αντίγραφα!
- Και πάλι πρόβλημα! (π.χ. έστω ότι ο p0 εκτελεί και άλλη ανάληψη)

- Οι write-through caches δεν λύνουν το πρόβλημα!

Cache Coherence (1)

- Διατήρηση της βασικής ιδιότητας
 - Κάθε ανάγνωση μιας τοποθεσίας, θα πρέπει να επιστρέφει την ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ τιμή που γράφτηκε σε αυτή
- Πώς ορίζεται το «**ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ**»;
- Σειριακά προγράμματα
 - Ορίζεται σύμφωνα με τη σειρά που επιβάλλεται από τον κώδικα
- Παράλληλα προγράμματα
 - Δύο threads μπορεί να γράψουν στην ίδια διεύθυνση την ίδια χρονική στιγμή
 - Ένα thread μπορεί να διαβάσει μια μεταβλητή ακριβώς μετά την εγγραφή της από κάποιο άλλο, αλλά λόγω της ταχύτητας μετάδοσης η εγγραφή αυτή δεν έχει γίνει ακόμα ορατή
 - Η σειρά που επιβάλλει ο κώδικας ορίζεται εντός του thread
 - Απαιτείται όμως και ο ορισμός μιας σειράς που να αφορά **όλα τα threads** (global ordering)

Cache Coherence (2)

- Έστω ότι υπάρχει μια κεντρική μνήμη και καμία cache
 - Κάθε λειτουργία σε μια θέση μνήμης προσπελαύνει την ίδια φυσική θέση
 - Η μνήμη επιβάλλει μια *καθολική σειρά* στις λειτουργίες όλων των threads σε αυτή τη θέση
 - Οι λειτουργίες κάθε thread διατηρούν τη σειρά του προγράμματος του
 - Κάθε διάταξη που διατηρεί τη σειρά των λειτουργιών των επιμέρους προγραμμάτων είναι αποδεκτή / έγκυρη
- Ως «*τελευταία*» ορίζεται η πιο πρόσφατη λειτουργία σε μια υποθετική ακολουθία που διατηρεί τις παραπάνω ιδιότητες
- Σε ένα πραγματικό σύστημα δεν μπορεί να κατασκευαστεί αυτή η καθολική σειρά
 - Χρήση caches
 - Αποφυγή serialization
- Το σύστημα *πρέπει* να είναι κατασκευασμένο ώστε τα προγράμματα να συμπεριφέρονται *σαν να υπήρχε* αυτή η καθολική σειρά

Cache Coherence - Ορισμός

- Ένα σύστημα είναι *coherent* αν για κάθε εκτέλεση τα αποτελέσματα (οι τιμές που επιστρέφονται από τις λειτουργίες ανάγνωσης) είναι τέτοια, ώστε σε κάθε θέση να μπορούμε να κατασκευάσουμε μια **υποθετική ακολουθιακή σειρά** όλων των λειτουργιών στη θέση αυτή, που να είναι συνεπής με τα αποτελέσματα της εκτέλεσης και στην οποία:
 - Οι λειτουργίες κάθε thread πραγματοποιούνται με την σειρά κατά την οποία κλήθηκαν από αυτό το thread
 - Η τιμή που επιστρέφεται από μια λειτουργία ανάγνωσης είναι η τιμή της τελευταίας εγγραφής στη συγκεκριμένη θέση σύμφωνα με την υποθετική ακολουθιακή σειρά
- 3 συνθήκες για να είναι ένα σύστημα coherent

Cache Coherence - Συνθήκες

- 1. A read by processor P to a location X that follows a write by P to X , with no writes of X by another processor occurring between the write and the read by P , always returns the value written by P*
 - *Program order* Διατήρηση της σειράς του προγράμματος
 - Ισχύει και για uniprocessors
- 2. A read by a processor to location X that follows a write by another processor to X returns the written value if the read and write are sufficiently separated in time and no other writes to X occur between the two accesses*
 - *Write propagation*
 - Μια λειτουργία ανάγνωσης δεν μπορεί να επιστρέφει παλιότερες τιμές
- 3. Writes to the same location are serialized; that is, two writes to the same location by any two processors are seen in the same order by all processors. (e.g. if values 1 and then 2 are written to a location, processors can never see the value of the location as 2 and then later read it as 1)*
 - *Write serialization*. Χρειαζόμαστε read serialization;

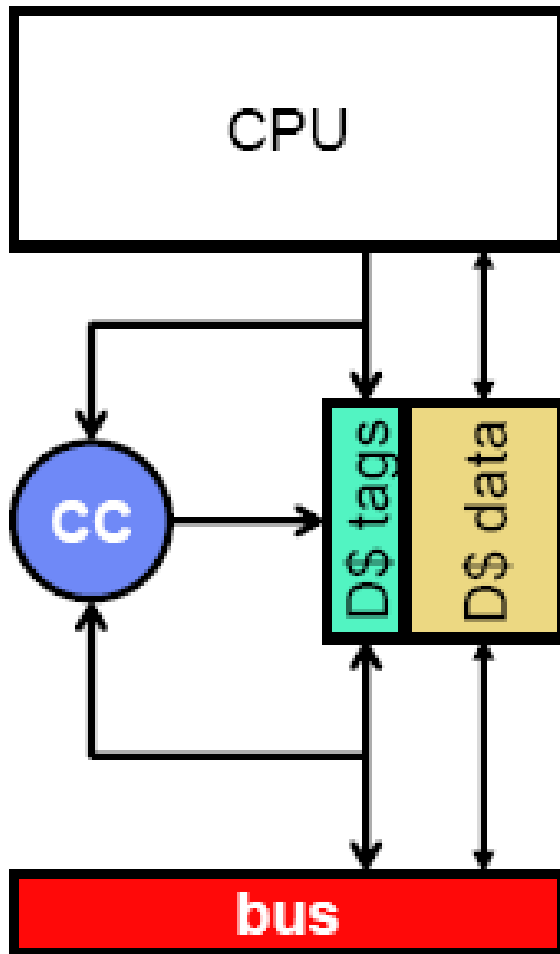
Bus Snooping Cache Coherence (1)

- Χρήση διαδρόμου (κοινόχρηστου δίαυλου)
 - Προσφέρει μια απλή και κομψή υλοποίηση για cache coherence
 - Προβλήματα scalability
- Όλες οι συσκευές που είναι συνδεδεμένες πάνω στο διάδρομο μπορούν να παρακολουθούν όλα τα bus transactions
- Τρεις φάσεις σε κάθε transaction
 - Διαιτησία: Ο bus arbiter αποφασίζει ποια συσκευή έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει το bus
 - Αποστολή εντολής/διεύθυνσης: Η επιλεγμένη συσκευή μεταδίδει το είδος της εντολής (read / write) καθώς και τη διεύθυνση της αντίστοιχης θέσης. Όλοι παρακολουθούν και αποφασίζουν αν τους “ενδιαφέρει” ή όχι
 - Μεταφορά δεδομένων

Bus Snooping Cache Coherence (2)

- Εκμετάλλευση του cache controller & block state
 - Κάθε cache μαζί με τα tag και data αποθηκεύει και την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το block (π.χ. invalid, valid, dirty)
- Ουσιαστικά για κάθε block 'λειτουργεί' μια μηχανή πεπερασμένων καταστάσεων (FSM)
 - Κάθε πρόσβαση σε ένα block ή σε κάποια διεύθυνση που αντιστοιχεί στο ίδιο cache line με αυτό το block, προκαλεί μια μεταβολή του state ή αλλιώς μια αλλαγή κατάστασης στο FSM
- Σε multiprocessor συστήματα το state ενός block είναι ένας πίνακας μήκους p , όπου p ο αριθμός των caches
 - Το ίδιο FSM καθορίζει τις αλλαγές καταστάσεων για όλα τα blocks σε όλες τις caches
 - Το state ενός block μπορεί να διαφέρει από cache σε cache

Hardware για Cache Coherence

- Coherence Controller (CC)
- Παρακολουθεί την κίνηση στο διάδρομο (διευθύνσεις και δεδομένα)
- Εκτελεί το πρωτόκολλο συνάφειας (coherence protocol)
 - Αποφασίζει τι θα κάνει με το τοπικό αντίγραφο με βάση αυτά που βλέπει να μεταδίδονται στο διάδρομο

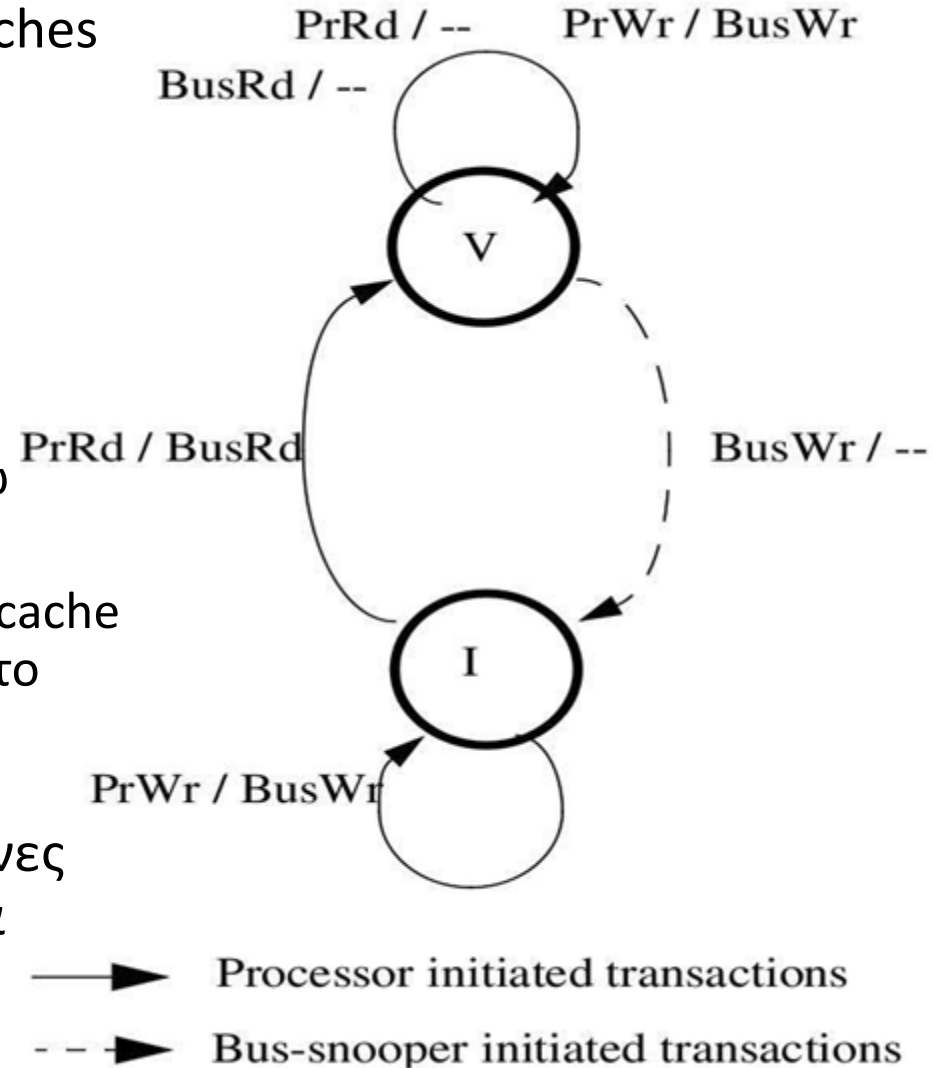
Bus Snooping Cache Coherence (3)

Υλοποίηση Πρωτοκόλλου

- Ο ελεγκτής της cache δέχεται είσοδο από 2 μεριές
 - Αιτήσεις πρόσβασης στη μνήμη από τον επεξεργαστή.
 - Ο “κατάσκοπος” (bus snooper) ενημερώνει για bus transactions που πραγματοποιούν οι υπόλοιπες caches.
- Σε κάθε περίπτωση ανταποκρίνεται
 - Ενημερώνει την κατάσταση του block με βάση το FSM.
 - Αποστολή δεδομένων.
 - Παραγωγή νέων bus transactions.
- Κάθε πρωτόκολλο αποτελείται από τα παρακάτω δομικά στοιχεία
 - Το σύνολο των επιτρεπτών states για κάθε block στις caches.
 - Το state transition diagram που με είσοδο το state του block και τη αίτηση του επεξεργαστή ή το παρατηρούμενο bus transaction υποδεικνύει ως έξοδο το επόμενο επιτρεπτό state για το block αυτό.
 - Τις ενέργειες που επιβάλλεται να πραγματοποιηθούν κατά την αλλαγή κατάστασης του block.

Simple Invalidation-based protocol (1)

- write-through, write-no-allocate caches
- 2 states για κάθε block
 - Valid
 - Invalid
- Σε περίπτωση εγγραφής ενός block
 - Ενημερώνεται η κύρια μνήμη μέσω ενός bus transaction.
 - Κάθε bus snooper ενημερώνει τον cache controller του, ο οποίος ακυρώνει το τοπικό αντίγραφο αν υπάρχει.
- Επιτρέπονται πολλαπλές ταυτόχρονες αναγνώσεις (multiple readers). Μια εγγραφή όμως τους ακυρώνει.
- Είναι coherent ;

Simple Invalidation-based protocol (2)

- Μπορούμε να κατασκευάσουμε μια καθολική σειρά που να ικανοποιεί τη σειρά του προγράμματος και τη σειριοποίηση των εγγραφών;
- Υποθέτουμε *atomic* bus transactions και memory operations.
 - Ένα transaction κάθε φορά στο bus.
 - Κάθε επεξεργαστής περιμένει να ολοκληρωθεί μια πρόσβαση του στη μνήμη πριν αιτηθεί καινούρια.
 - Οι εγγραφές (και οι ακυρώσεις) ολοκληρώνονται κατά τη διάρκεια του bus transactions.
- Όλες οι εγγραφές εμφανίζονται στο bus (write-through protocol).
 - Οι εγγραφές σε μια θέση σειριοποιούνται σύμφωνα με τη σειρά με την οποία εμφανίζονται στο bus. (*bus order*)
 - Οι ακυρώσεις πραγματοποιούνται επίσης σύμφωνα με το bus order.
- Πως παρεμβάλλουμε τις αναγνώσεις στη σειρά αυτή;
 - Οι αναγνώσεις δεν είναι υποχρεωτικό να προκαλέσουν bus transaction και μπορούν να εκτελούνται ανεξάρτητα και ταυτόχρονα στις caches.

Simple Invalidation-based protocol (3)

- Σειριοποίηση αναγνώσεων
 - Read hit ή read miss?
- **Read Miss**
 - Ικανοποιείται μέσω bus transaction. Επομένως σειριοποιείται μαζί με τις εγγραφές.
 - Θα δει την τιμή της τελευταίας εγγραφής σύμφωνα με το bus order.
- **Read Hit**
 - Ικανοποιείται από την τιμή που βρίσκεται μέσα στην cache.
 - Βλέπει την τιμή της πιο πρόσφατης **εγγραφής** από τον *ίδιο* επεξεργαστή ή της πιο πρόσφατης **ανάγνωσης** (read miss).
 - Και τα 2 (write και read miss) ικανοποιούνται μέσω bus transactions.
 - Επομένως και τα read hits βλέπουν τις τιμές σύμφωνα με το bus order.

VI protocol - Παράδειγμα (write-back caches)

Processor 0

```
0: addi r1,accts,r3
1: ld 0(r3),r4
2: blt r4,r2,6
3: sub r4,r2,r4
4: st r4,0(r3)
5: call spew_cash
```

Processor 1

```
0: addi r1,accts,r3
1: ld 0(r3),r4
2: blt r4,r2,6
3: sub r4,r2,r4
4: st r4,0(r3)
5: call spew_cash
```

CPU0	CPU1	Mem
------	------	-----

		500
V:500		500

V:400		500
-------	--	-----

V:400	V:400	400
-------	-------	-----

I	V:300	400
---	-------	-----

- Το **ld** του p1 δημιουργεί ένα BusRd
 - Ο p0 απαντά γράφοντας πίσω το modified block (WB) και
 - Θα ακυρώσει το αντίγραφο στην cache του (μετάβαση στην κατάσταση I) όταν δει το BusWr.

MSI Write-Back Invalidation Protocol (1)

- Το VI πρωτόκολλο δεν είναι αποδοτικό
- VI → MSI
 - “Σπάσιμο” του V σε 2 καταστάσεις
- 3 καταστάσεις (states)
 1. Τροποποιημένη [Modified(M)]
 2. Μοιραζόμενη [Shared(S)]
 3. Άκυρη [Invalid(I)]
- 2 τύποι αιτήσεων από τον επεξεργαστή
 - PrRd (ανάγνωση) και PrWr (εγγραφή)
- 3 bus transactions
 - BusRd : Ζητά αντίγραφο χωρίς σκοπό να το τροποποιήσει
 - BusRdX : Ζητά αντίγραφο για να το τροποποιήσει
 - BusWB : Ενημερώνει τη μνήμη

MSI Write-Back Invalidation Protocol (2)

- Διάγραμμα Μετάβασης Καταστάσεων

—> Μεταβάσεις εξαιτίας λειτουργιών του “τοπικού” επεξεργαστή.

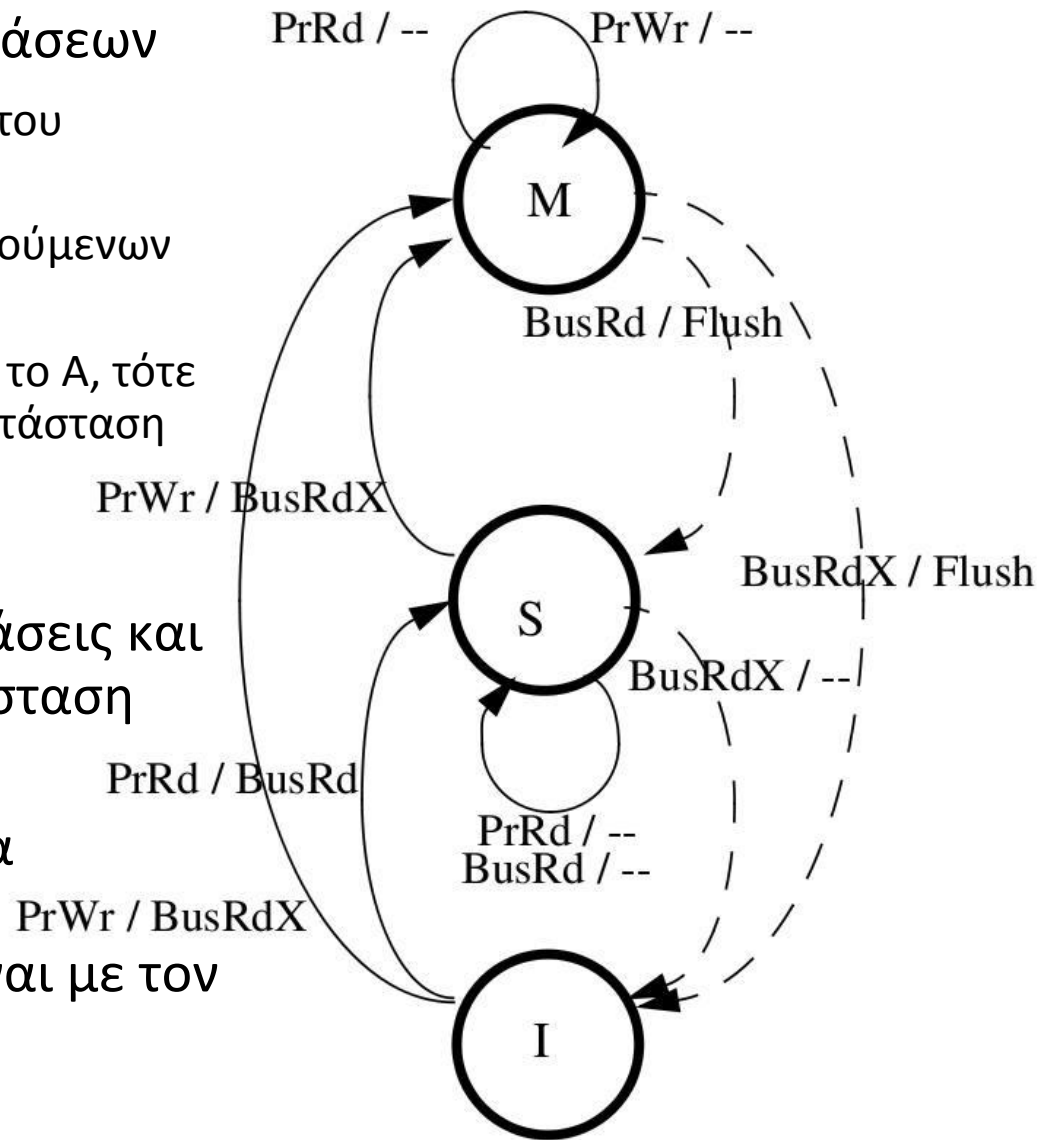
-----> Μεταβάσεις εξαιτίας των παρατηρούμενων bus transactions.

A/B Αν ο cache controller παρατηρήσει το A, τότε εκτός από τη μετάβαση στη νέα κατάσταση προκαλεί και το B.

-- Καμία ενέργεια.

- Δεν περιλαμβάνονται οι μεταβάσεις και οι ενέργειες κατά την αντικατάσταση ενός block στην cache.

- Όσο πιο “ψηλά” στο διάγραμμα βρίσκεται ένα block, τόσο πιο στενά συνδεδεμένο (bound) είναι με τον επεξεργαστή.

MSI protocol - Παράδειγμα (write-back caches)

Processor 0

```
0: addi r1,accts,r3
1: ld 0(r3),r4
2: blt r4,r2,6
3: sub r4,r2,r4
4: st r4,0(r3)
5: call spew_cash
```

Processor 1

```
0: addi r1,accts,r3
1: ld 0(r3),r4
2: blt r4,r2,6
3: sub r4,r2,r4
4: st r4,0(r3)
5: call spew_cash
```

CPU0	CPU1	Mem
------	------	-----

		500
S:500		500

M:400		500
S:400	S:400	400

I:	M:300	400
----	-------	-----

- Το **ld** του p1 δημιουργεί ένα BusRd
 - Ο p0 απαντά γράφοντας πίσω το modified block (WB) και αλλάζοντας το αντίγραφο του σε S
- Το **st** του p1 δημιουργεί ένα BusRdX
 - Ο p0 απαντά ακυρώνοντας το αντίγραφο του (μετάβαση σε I)

MSI – Coherence

- Η διάδοση των εγγραφών είναι προφανής.
- Σειροποίηση εγγραφών :
 - Όλες οι εγγραφές που εμφανίζονται στο διάδρομο (BusRdX) διατάσσονται από αυτόν.
 - Οι αναγνώσεις που εμφανίζονται στο διάδρομο διατάσσονται ως προς τις εγγραφές.
 - Για τις εγγραφές που δεν εμφανίζονται στο διάδρομο:
 - Μια ακολουθία τέτοιων εγγραφών μεταξύ 2 bus transactions για το ίδιο block πρέπει να προέρχονται από τον ίδιο επεξεργαστή P.
 - Στη σειριοποίηση η ακολουθία εμφανίζεται μεταξύ αυτών των 2 transactions.
 - Οι αναγνώσεις από τον P θα βλέπουν τις εγγραφές με αυτή τη σειρά ως προς τις υπόλοιπες εγγραφές.
 - Οι αναγνώσεις από άλλους επεξεργαστές διαχωρίζονται από την ακολουθία με ένα bus transaction, η οποία τις τοποθετεί έτσι σε σειρά ως προς τις εγγραφές.
 - Οι αναγνώσεις από όλους τους επεξεργαστές βλέπουν τις εγγραφές με την ίδια σειρά.

MESI Write-Back Invalidation Protocol (1)

- Πρόβλημα MSI?
 - 2 transactions για ανάγνωση και τροποποίηση ενός block, ακόμα και αν δεν τα μοιράζεται κανείς.
 - Μείωση των (αχρείαστων) broadcasts για invalidations
- 4 καταστάσεις (states)
 1. Τροποποιημένη [Modified(M)]
 2. Αποκλειστική [Exclusive(E)] → Μόνο αυτή η cache έχει αντίγραφο (μη τροποποιημένο).
 3. Μοιραζόμενη [Shared(S)] → Δύο ή περισσότερες caches έχουν αντίγραφο.
 4. Άκυρη [Invalid(I)]
- Αν κανείς δεν έχει αντίγραφο του block, τότε ένα PrRd έχει σαν αποτέλεσμα την μετάβαση I → E.
 - Στο διάδρομο χρειάζεται ένα σήμα shared (S) ως απάντηση σε ένα BusRd.

MESI Write-Back Invalidation Protocol (2)

- Διάγραμμα Μετάβασης Καταστάσεων

→ Μεταβάσεις εξαιτίας λειτουργιών του “τοπικού” επεξεργαστή.

----> Μεταβάσεις εξαιτίας των παρατηρούμενων bus transactions.

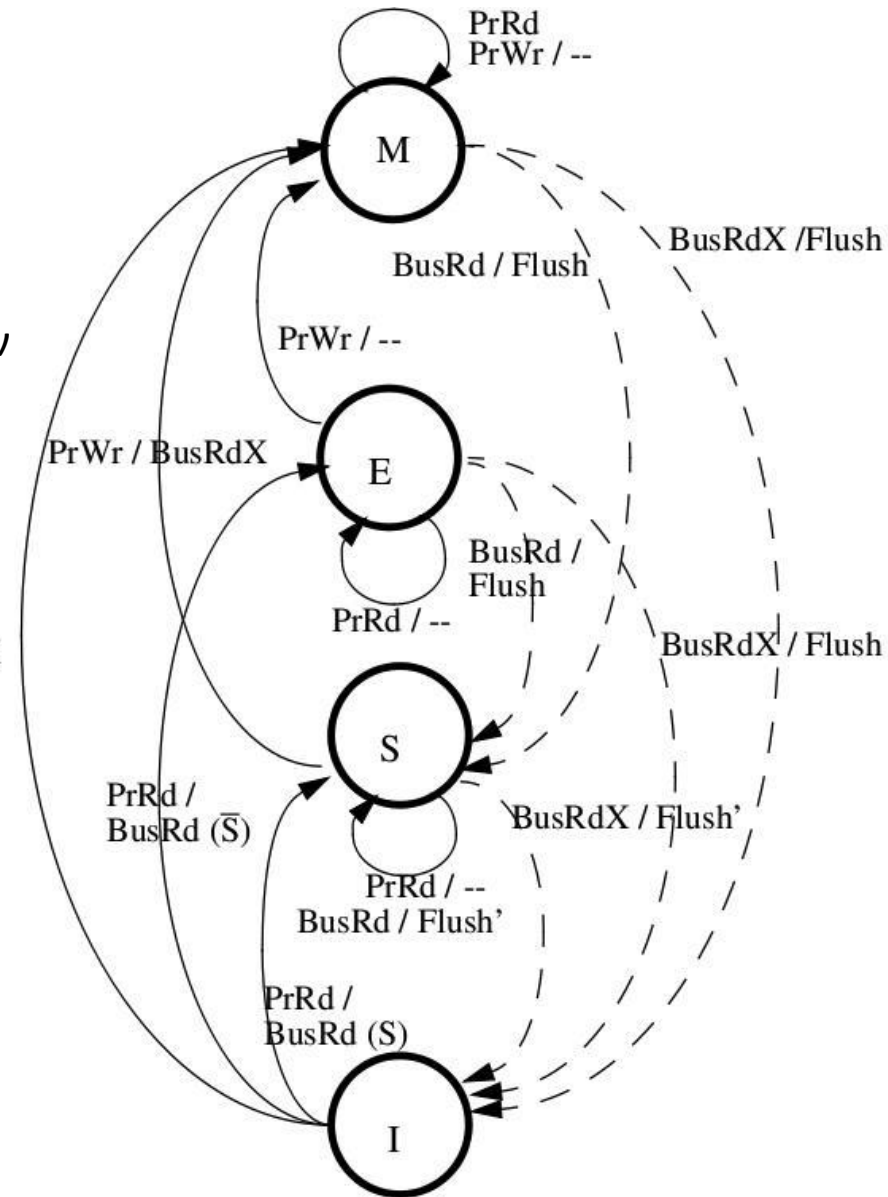
A/B Αν ο cache controller παρατηρήσει το A, τότε εκτός από τη μετάβαση στη νέα κατάσταση προκαλεί και το B.

-- Καμία ενέργεια.

PrWr / BusRdX

- Ένα block μπορεί να βρίσκεται σε κατάσταση S ενώ δεν υπάρχουν άλλα αντίγραφα.

– Πώς;

MESI Tradeoffs – Design Choices

- Μετάβαση από το M στο S ή στο I (downgrade)?
 - S: If data is likely to be reused
 - I: If data is likely not to be reused
- Cache-to-cache transfers
 - Ποιος απαντά σε ένα BusRd? Cache/memory?
 - Cache: Πιο γρήγορο
 - Memory: Πιο απλό, μείωση του contention των caches, απαιτείται ενημέρωση σε κάθε downgrade
- Είναι αναγκαία η ενημέρωση της μνήμης σε κάθε downgrade (writeback);
 - Πρόβλημα;
 - Αχρείαστες ενημερώσεις της μνήμης
 - Λύση;

Βελτιώσεις του MESI

- Μετάβαση από το M στο I για κάθε BusRd.
 - Πάντα ένα dirty αντίγραφο χωρίς να χρειάζεται να ενημερωθεί η μνήμη
 - Μειονέκτημα;
- Μετάβαση από το M στο S με ταυτόχρονο ορισμό ενός *owner*
 - MOESI protocol
- MESIF protocol
 - Forward state for cache-to-cache transfers
- Γενικά κάθε πρωτόκολλο μπορεί να βελτιστοποιηθεί με νέα states ή μηχανισμούς πρόβλεψης κτλ.
 - Μείωση αχρείαστων invalidations & block transfers
 - Πιο δύσκολος ο σχεδιασμός και το verification
 - Μικρά κέρδη

Ανακεφαλαίωση - Coherence Snooping Protocols

- Διατηρούμε τον επεξεργαστή, τη κύρια μνήμη και τις caches.
 - Επέκταση του cache controller - εκμετάλλευση του bus.
- Write-back caches
 - Αποδοτική αξιοποίηση του περιορισμένου bus bandwidth.
 - Δεν προκαλούν bus transactions όλες οι λειτουργίες μνήμης.
 - Πιο δύσκολη υλοποίηση της συνάφειας.
- Χρήση του **modified state** (τροποποιημένη κατάσταση)
 - **Αποκλειστική ιδιοκτησία** → δεν υπάρχει άλλο έγκυρο αντίγραφο.
 - Η κύρια μνήμη μπορεί να έχει ή να μην έχει αντίγραφο.
 - Η cache είναι υπεύθυνη να παρέχει το block σε όποιον το ζητήσει.
- **Exclusivity** (αποκλειστικότητα)
 - Η cache μπορεί να τροποποιήσει το block χωρίς να ειδοποιήσει κανένα → **χωρίς bus transaction**
 - Πριν την εγγραφή **πρέπει** να αποκτήσει αποκλειστικότητα.
 - Ακόμα και αν το block είναι valid → **write miss**

Invalidation Protocols

- Write-miss
 - Προκαλεί ένα ειδικό transaction : *read-exclusive (RdX)*
 - Ειδοποιεί τους υπόλοιπους ότι ακολουθεί εγγραφή και αποκτά αποκλειστική ιδιοκτησία.
 - Όλοι όσοι διαθέτουν αντίγραφο του block το διαγράφουν.
 - Μόνο μια RdX επιτυγχάνει κάθε φορά. Πολλαπλές αιτήσεις σειριοποιούνται από το διάδρομο.
 - Τελικά τα νέα δεδομένα γράφονται στην κύρια μνήμη όταν το block εκδιωχθεί από την cache.
 - Αν ένα block δεν έχει τροποποιηθεί (modified state), τότε δεν χρειάζεται να γραφτεί στην κύρια μνήμη όταν εκδιωχθεί από την cache.

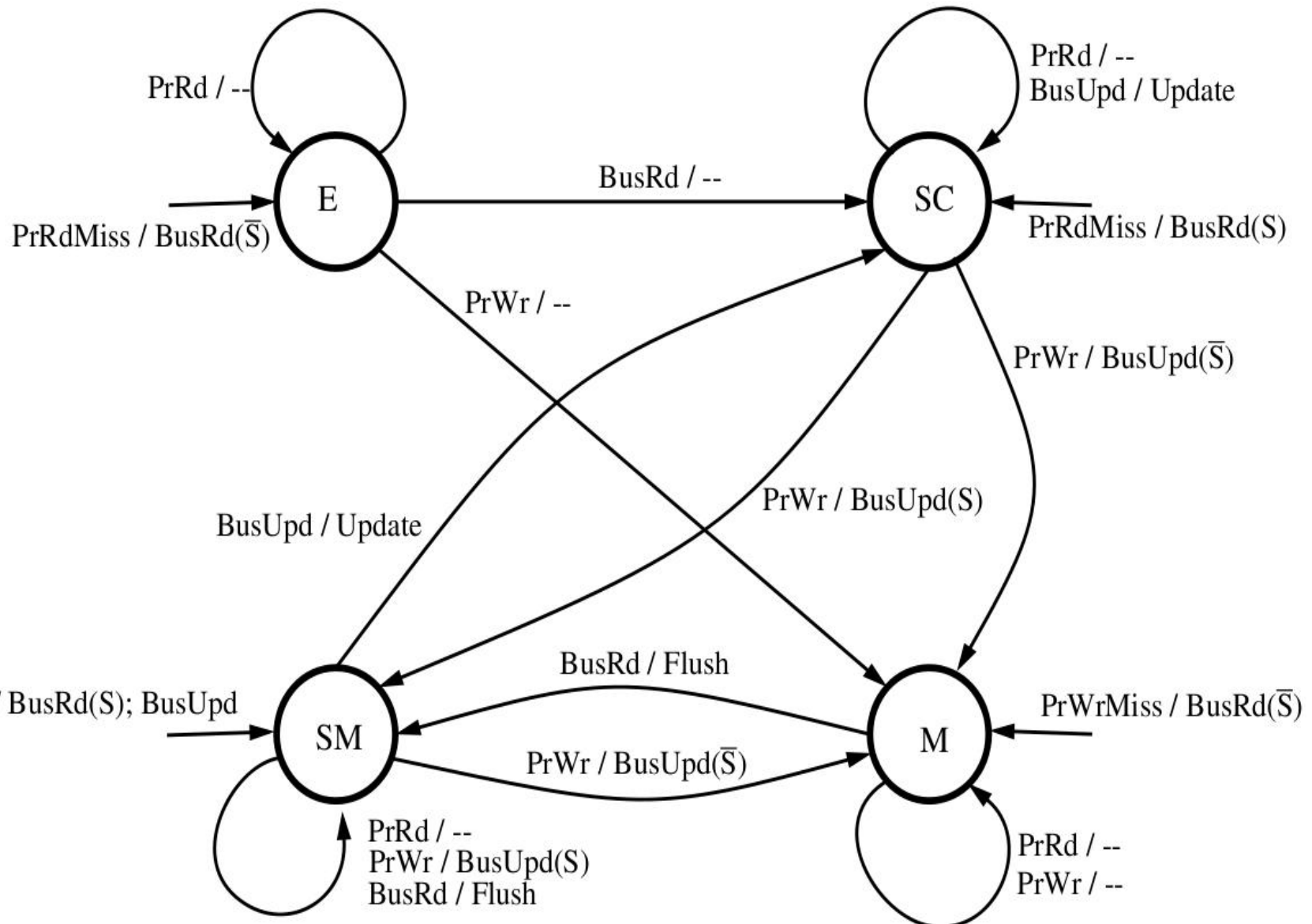
Update Protocols

- Μια λειτουργία εγγραφής ενημερώνει και τυχόν αντίγραφα του block στις υπόλοιπες caches.
- Πλεονεκτήματα
 - Μικρότερη καθυστέρηση πρόσβασης στο block από τις άλλες caches.
 - Όλοι ενημερώνονται με ένα μόνο transaction.
- Μειονεκτήματα
 - Πολλαπλές εγγραφές στο block από τον ίδιο επεξεργαστή προκαλούν πολλαπλά transactions για τις ενημερώσεις.

Dragon Write-Back Update Protocol (1)

- 4 καταστάσεις (states)
 1. Αποκλειστική [**Exclusive (E)**] → Μόνο αυτή η cache έχει αντίγραφο (μη τροποποιημένο). Η κύρια μνήμη είναι ενημερωμένη (up-to-date).
 2. Μοιραζόμενη-καθαρή [**Shared-clean (Sc)**] → Δύο ή περισσότερες caches έχουν αντίγραφο. Η κύρια μνήμη δεν είναι υποχρεωτικά up-to-date.
 3. Μοιραζόμενη-τροποποιημένη [**Shared-modified (Sm)**] → Δύο ή περισσότερες caches έχουν αντίγραφο, η κύρια μνήμη δεν είναι up-to-date και η cache αυτή έχει την ευθύνη να ενημερώσει την κύρια μνήμη όταν εκδιώξει το block.
 4. Τροποποιημένη [**Modified (M)**] → Μόνο η cache αυτή διαθέτει το τροποποιημένο block ενώ η κύρια μνήμη δεν είναι up-to-date.
- Δεν υπάρχει Invalid state.
 - Το πρωτόκολλο διατηρεί πάντα τα blocks που βρίσκονται στις caches up-to-date.
- Δύο νέες αιτήσεις από τον επεξεργαστή : PrRdMiss, PrWrMiss
- Ένα νέο bus transaction : BusUpd

Dragon Write-Back Update Protocol (2)

Dragon – Παράδειγμα

<i>Ενέργεια στον επεξεργαστή</i>	<i>Κατάσταση P1</i>	<i>Κατάσταση P2</i>	<i>Κατάσταση P3</i>	<i>Ενέργεια στο διάδρομο</i>	<i>Τα δεδομένα παρέχονται από</i>
P1 διαβάζει u	E	---	---	BusRd	Mem
P3 διαβάζει u	Sc	---	Sc	BusRd	Mem
P3 γράφει u	Sc	---	Sm	BusUpd	P3 Cache
P1 διαβάζει u	Sc	---	Sm	---	---
P2 διαβάζει u	Sc	Sc	Sm	BusRd	P3 Cache

Invalidation vs. Update Protocols

- Σε κάποια cache γίνεται εγγραφή σε ένα block. Πριν την επόμενη εγγραφή στο ίδιο block, θέλει κάποιος άλλος να το διαβάσει;
- Ναι :
 - Invalidation
 - Read-miss → πιθανώς πολλαπλά transactions ☹️
 - Update
 - Read-hit αν είχαν από πριν αντίγραφα → ενημέρωση με ένα μόνο transaction 😊
- Όχι :
 - Invalidation
 - Πολλαπλές εγγραφές χωρίς επιπλέον κίνηση στο bus 😊
 - Εκκαθάριση αντιγράφων που δε χρησιμοποιούνται 😊
 - Update
 - Πολλαπλές αχρειαστες ενημερώσεις (και σε πιθανώς “νεκρά” αντίγραφα) ☹️

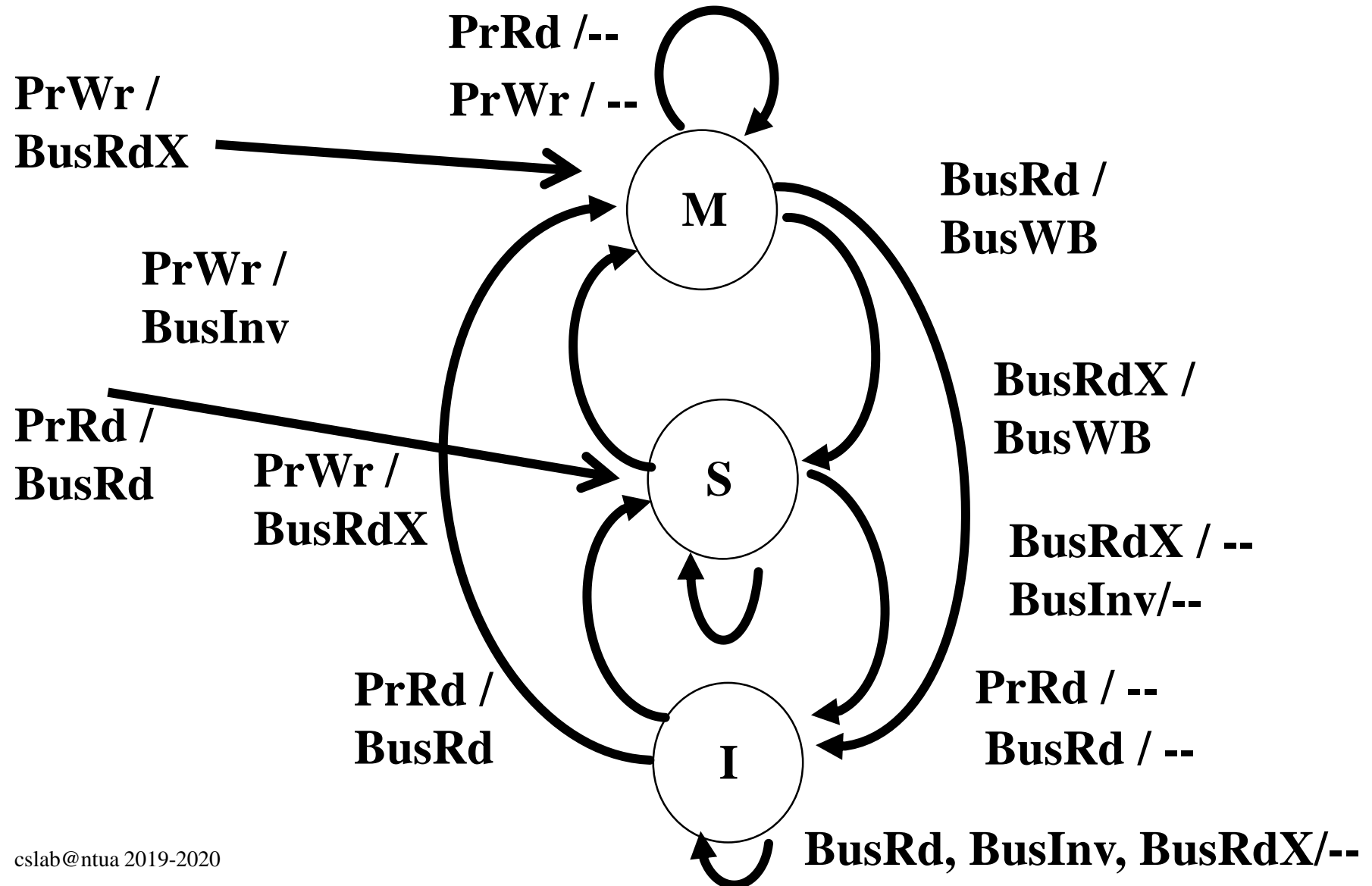
Protocol Design Tradeoffs (1)

- Η σχεδίαση πολυεπεξεργαστικών συστημάτων είναι πολύπλοκη
 - Αριθμός επεξεργαστών
 - Ιεραρχία μνήμης (levels, size, associativity, bs, ...)
 - Διάδρομος
 - Memory System (interleaved banks, width of banks, ...)
 - I/O subsystem
 - + **Cache Coherence Protocol** (Protocol class, states, actions, ...)
- Το πρωτόκολλο επηρεάζει χαρακτηριστικά του συστήματος, όπως **latency** και **bandwidth**.
- Η επιλογή του πρωτοκόλλου επηρεάζεται από τη ζητούμενη απόδοση και συμπεριφορά του συστήματος καθώς και από την οργάνωση της ιεραρχίας μνήμης και της επικοινωνίας.

Protocol Design Tradeoffs (2)

- Write-Update vs. Write-Invalidate
- Write-run: Μια σειρά εγγραφών από ένα επεξεργαστή σε ένα block μνήμης, η αρχή και το τέλος της οποίας ορίζονται από λειτουργίες σε αυτό το block από άλλους επεξεργαστές.
 - W2, R1, W1, W1, R1, W1, R3
 - Write-run length = 3
- Write-Invalidate: Ένα write-run οποιουδήποτε μήκους θα δημιουργήσει ένα μοναδικό coherence miss.
- Write-Update: Ένα write-run μήκους L θα προκαλέσει L updates.

Μεταβάσεις FSM στιγμιαίες

Αλλά στην πραγματικότητα....

- Bus requests are not granted immediately
- There can be contention for the bus
- Arbiter chooses who goes first
- Others wait!
- Pipelined busses? Out-of-order responses?

Bus access sequence:

- Bus Request
- Bus Grant
- Bus Release (converted to transaction BusRd, BusRdX, BusInv)

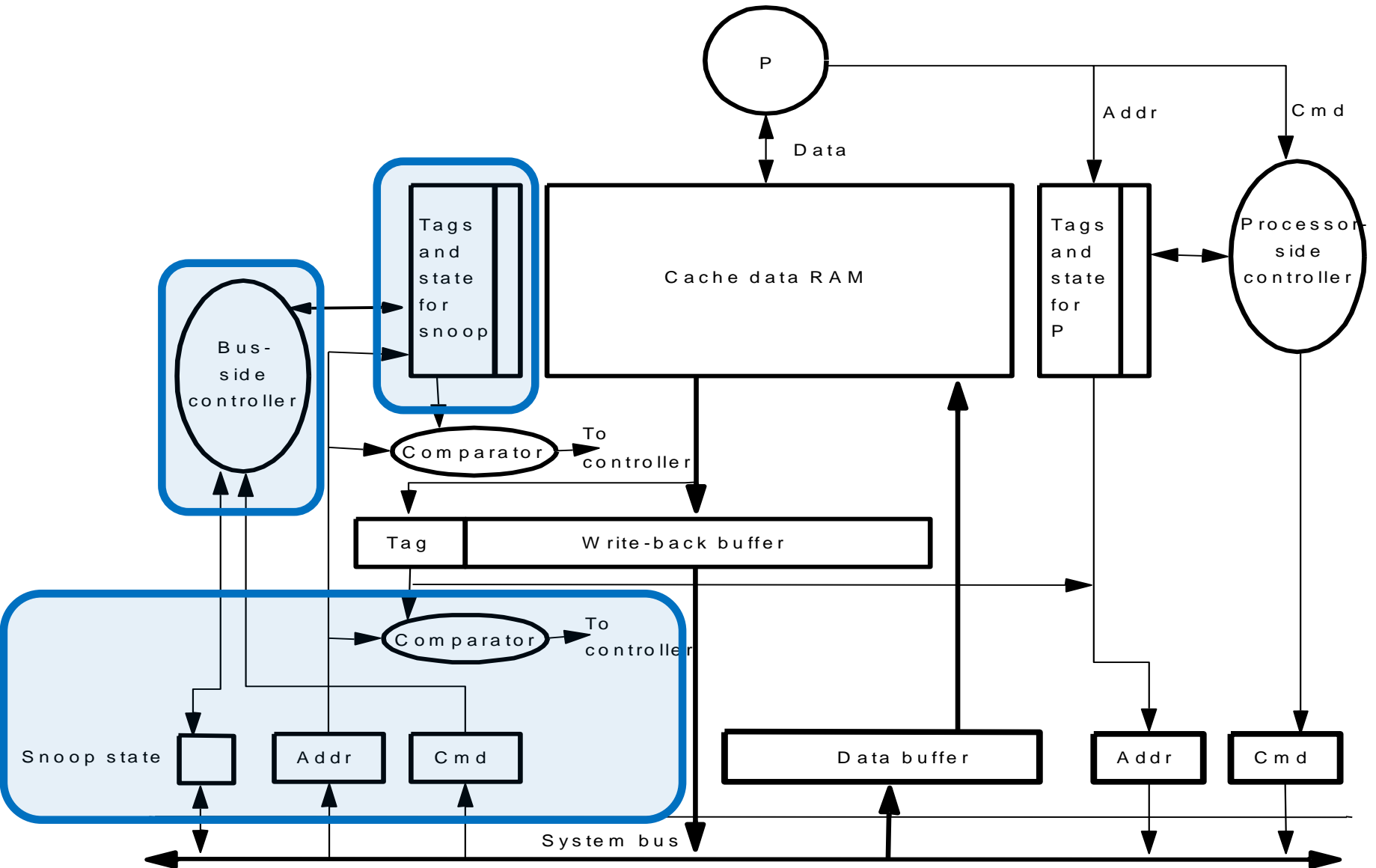
Δύο ελεγκτές cache + διπλά (δίπορτα) tags

- On a miss in uniprocessor:
 - Assert request for bus
 - Wait for bus grant
 - Drive address and command lines
 - Wait for command to be accepted by relevant device
 - Transfer data
- In multiprocessor, cache controller must:
 - Monitor bus and processor
 - Two controllers: bus-side, and processor-side
 - Need dual tags (not data) or dual-ported tag RAM
 - Synchronize on tag updates
 - Respond to bus transactions when necessary

και ένας write-back buffer

- Write-back buffer holds block being evicted
 - Between cache and bus
 - Upon a coherent read from another core, a dirty block is transferred through the write-back buffer to the bus
 - Upon a read miss from the local core evicting a dirty block (different address), the write-back buffer holds the block until bus is available but gives priority to the read miss
- For all buffers with blocks on cache's back side
 - The buffers must participate in snoops
 - Respond if there is tag match

Base Organization

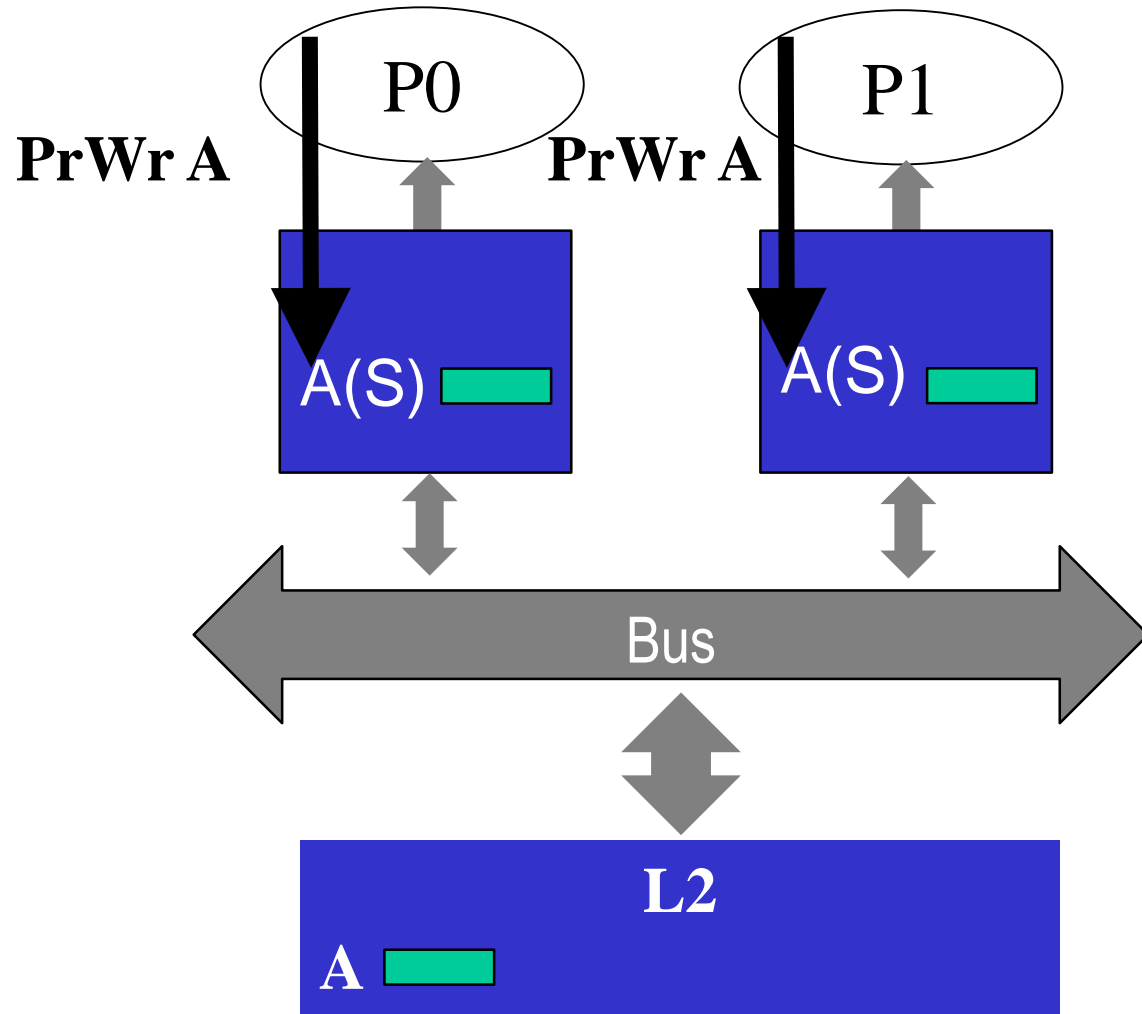

But, in reality transitions in our current state machines are non-atomic!!!!

- Operations involve multiple actions
 - Look up cache tags
 - Bus arbitration
 - Check for write-back
 - Even if bus is atomic, overall set of actions is not
 - Race conditions among multiple operations
- Suppose P0 & P1 attempt to write cached block A
 - Each decides to issue BusInv to allow S → M
- Issues
 - Handle requests for other blocks while waiting to acquire bus
 - Must handle requests for this block A

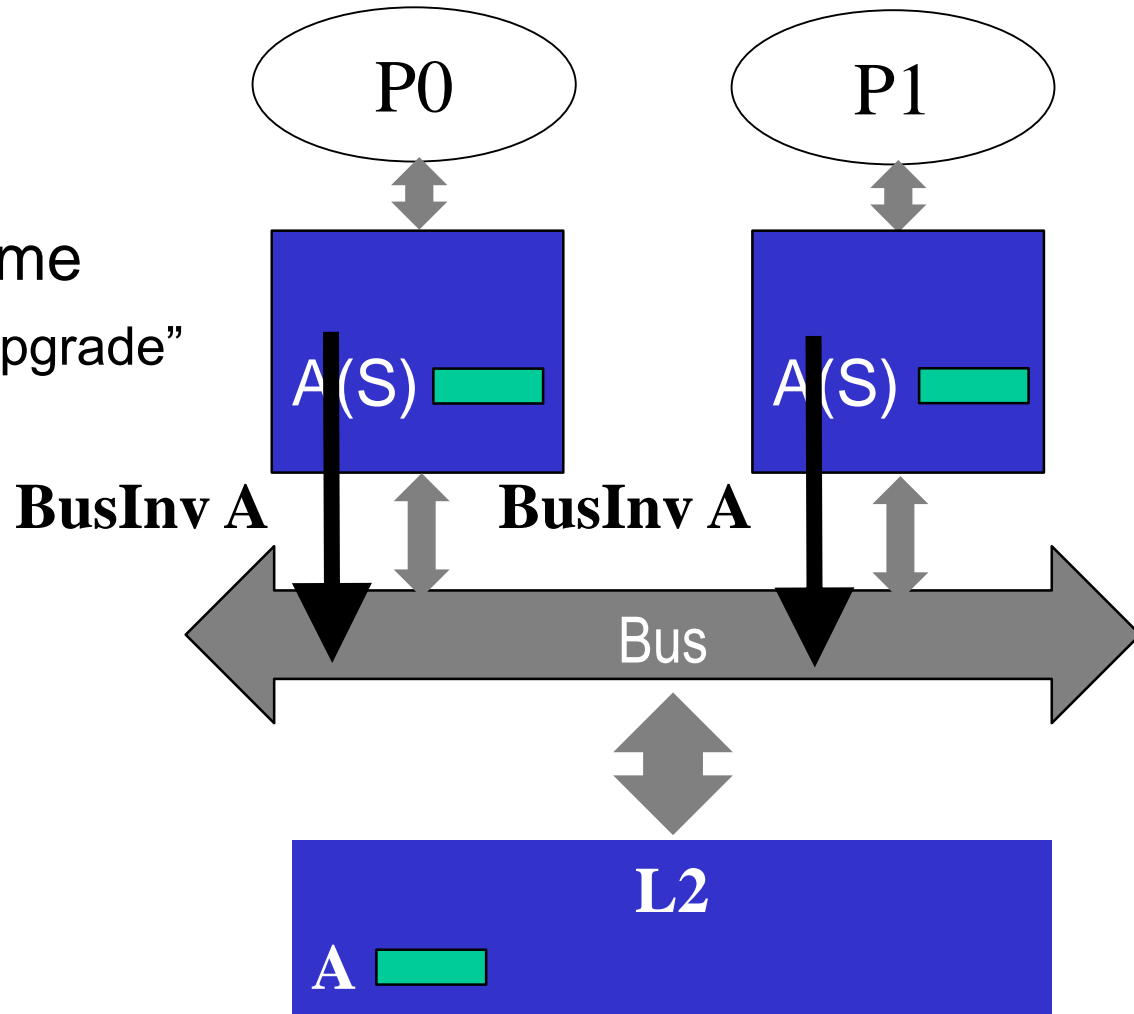
Example: reading/writing (3-State)

- P0 Write A
- P1 Write A
- At the same time!

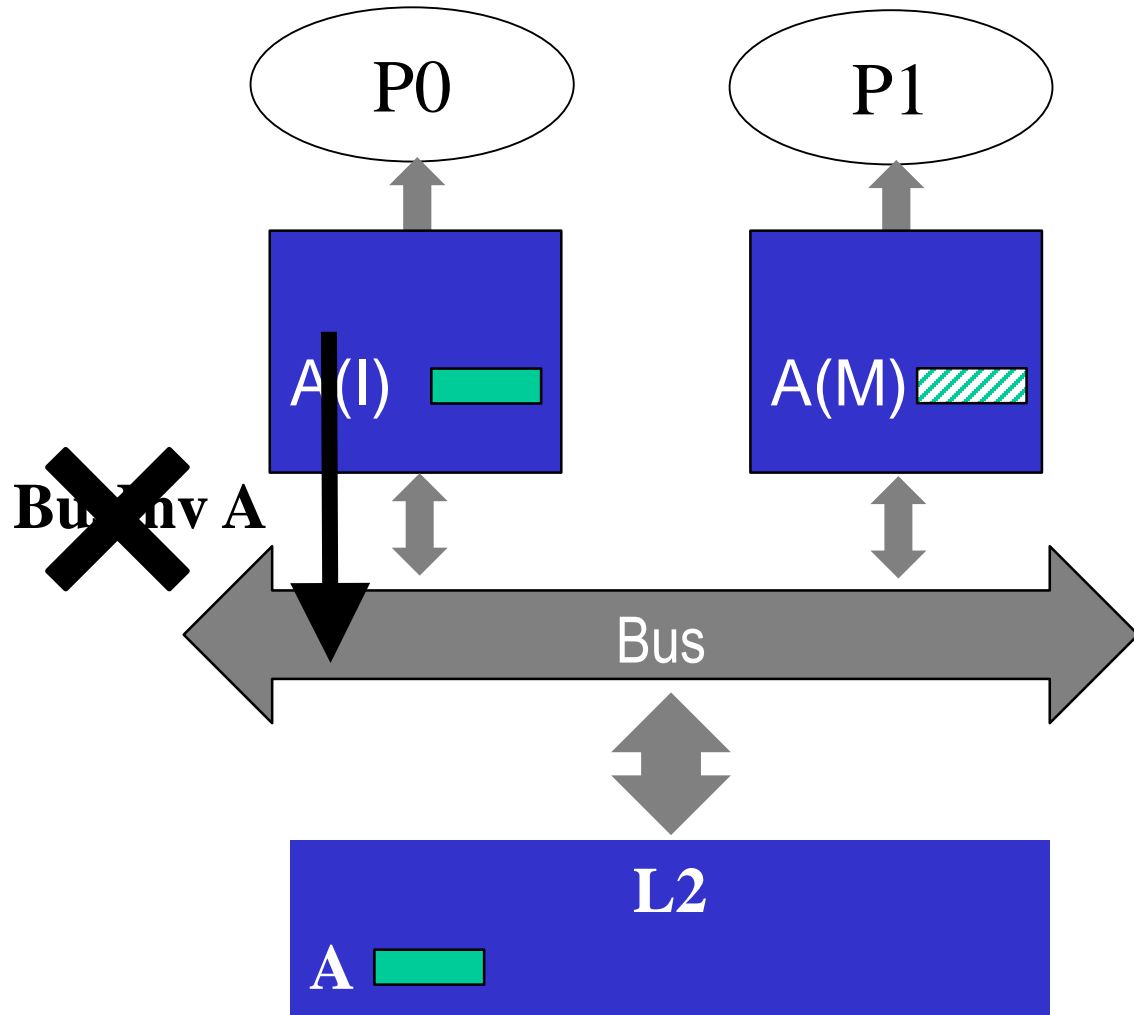
Example: 2 cores reading/writing

- P0 Write A
- P1 Write A
- Two BusInv at same time
 - Request also called “Upgrade”
 - Two bus requests
 - Bus grants serialized
 - One grant at a time

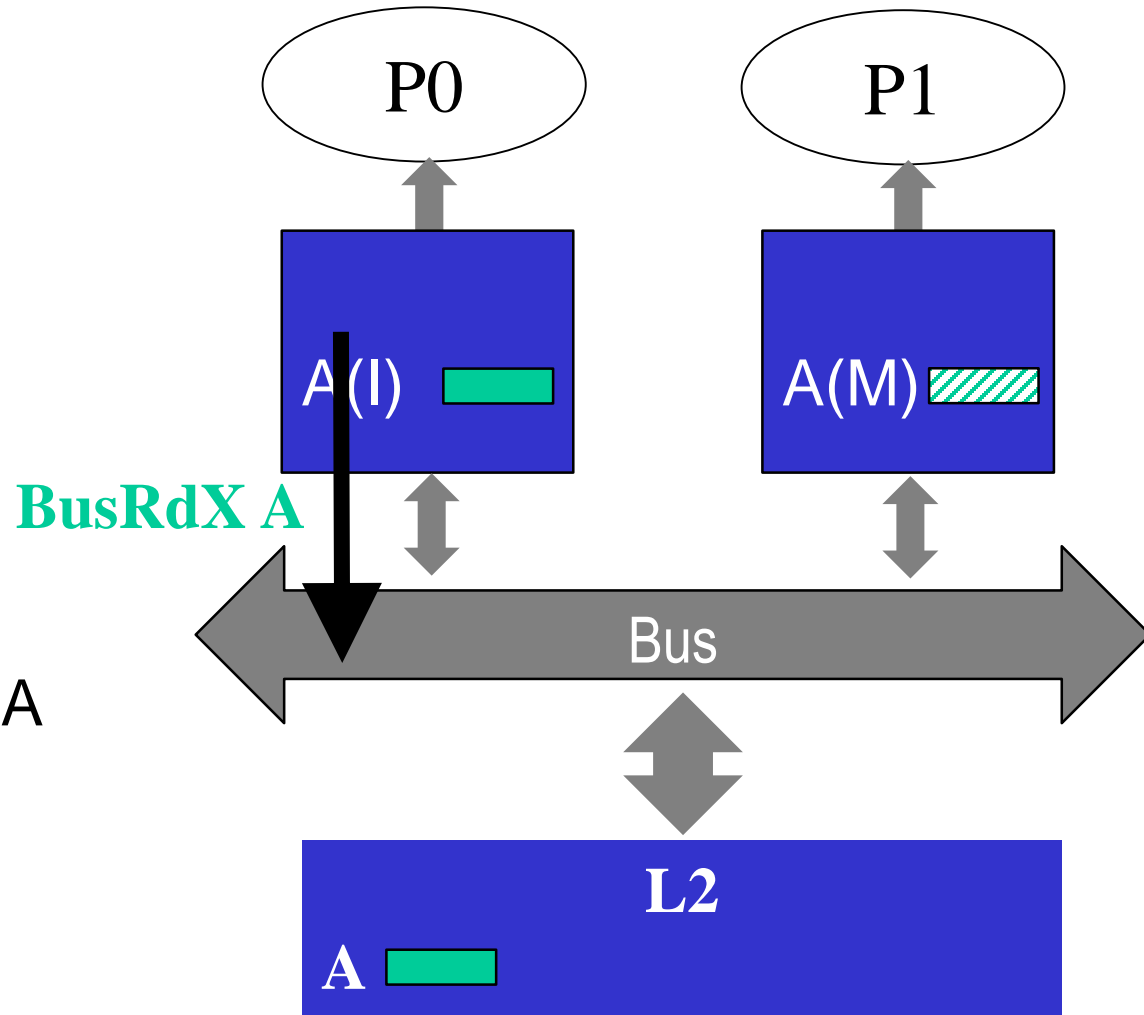
Example: 2 cores reading/writing

- P0 Write A
- P1 Write A
- Two BusInv
- P1 succeeds
- P0 invalidated while waiting!!

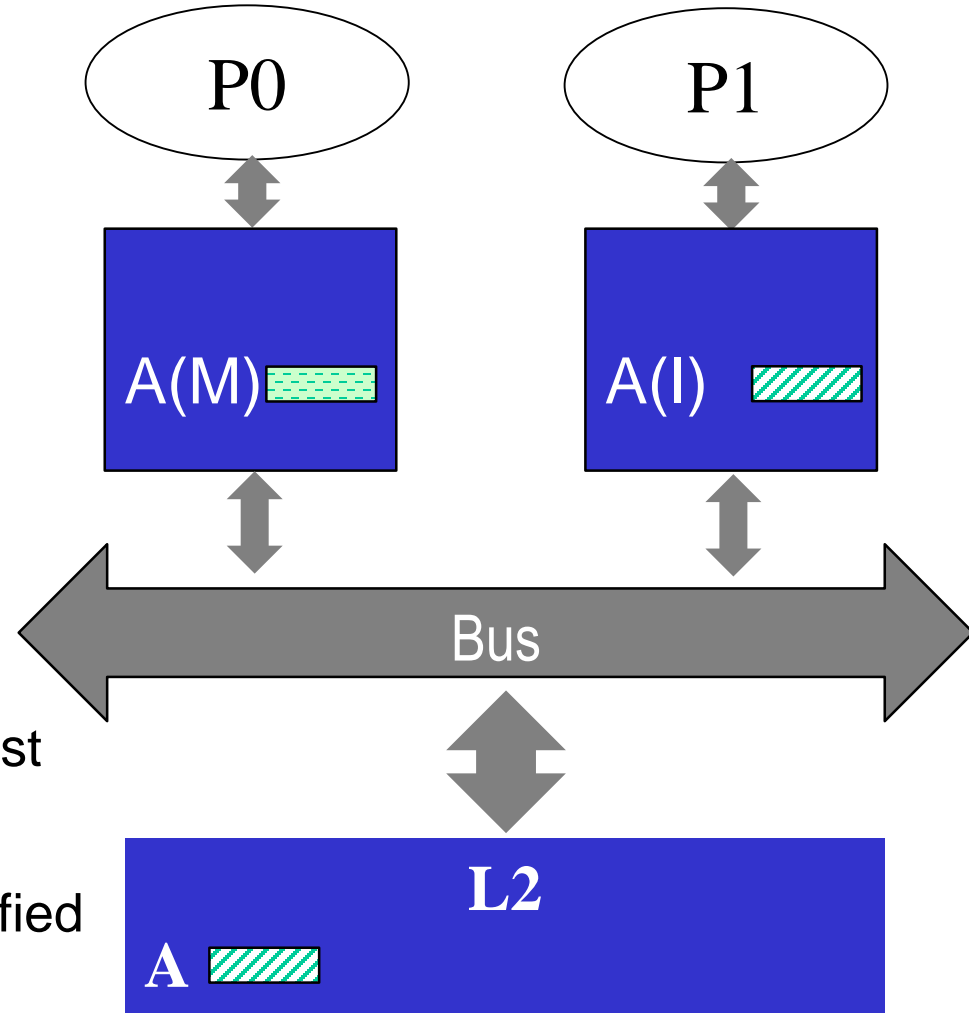
Example: 2 cores reading/writing

- P0 Write A
- P1 Write A
- Two BusInv
- P1 succeeds
- P0 invalidated
- P0 must re-request
- BusInv A → BusRdX A

Example: 2 cores reading/writing

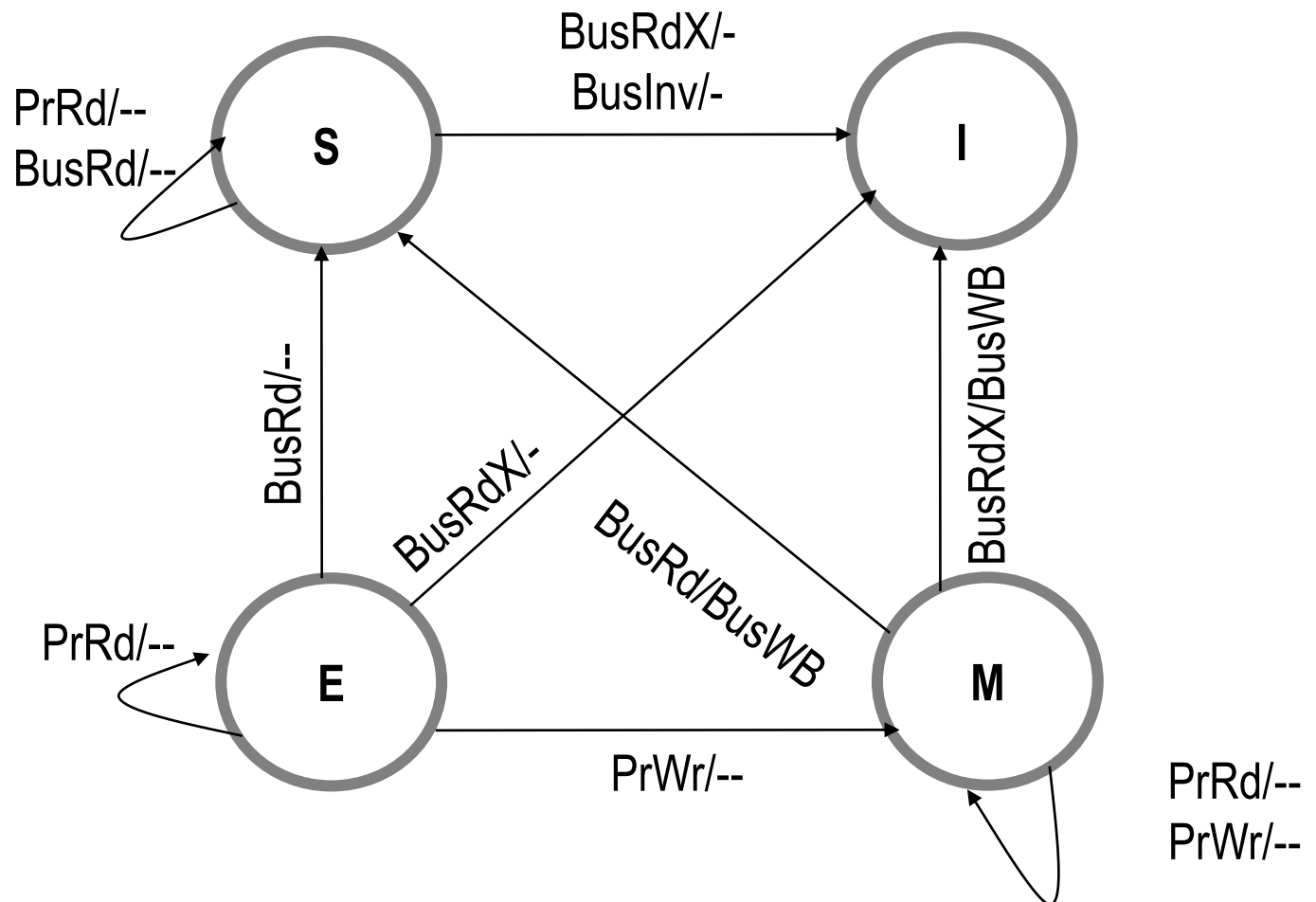
- P0 Write A
- P1 Write A
- Two BusInv
- P1 succeeds
- P0 invalidated
- P0 must re-request
- BusInv A → BusRdX A
 - P1 updates memory with latest
 - Give a copy to P0
 - P0 writes and moves to Modified

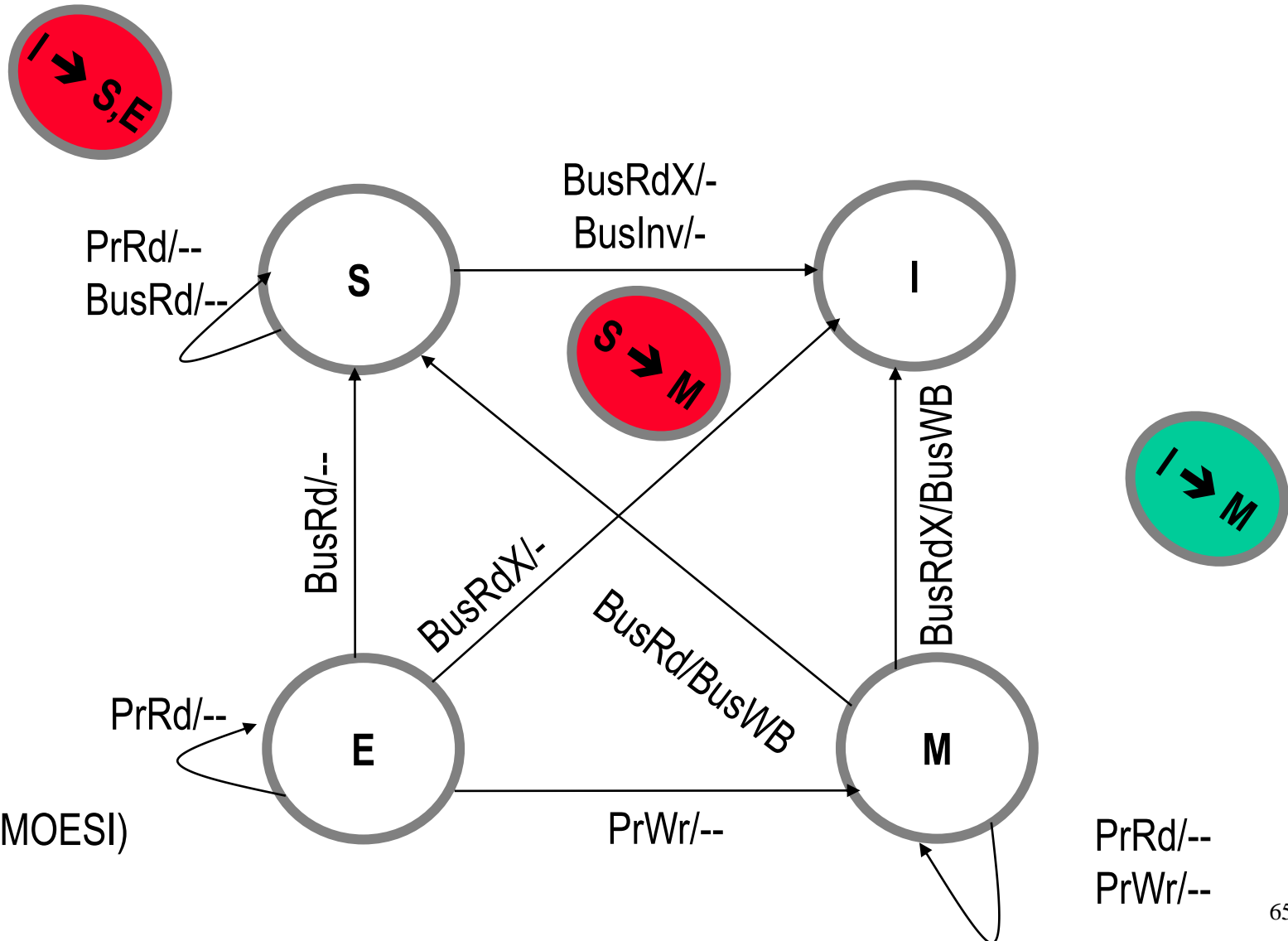
Need BusReq/BusGrant Transitions

- PrRd and PrWr must transition to a transient state
- Requesting the bus
- Waiting for the grant (turn to use the bus)
 - While waiting a block may be snatched away
 - If block's state changes while waiting, transition to another state
 - Change the request
 - E.g., while waiting BusInv can change to BusRdX

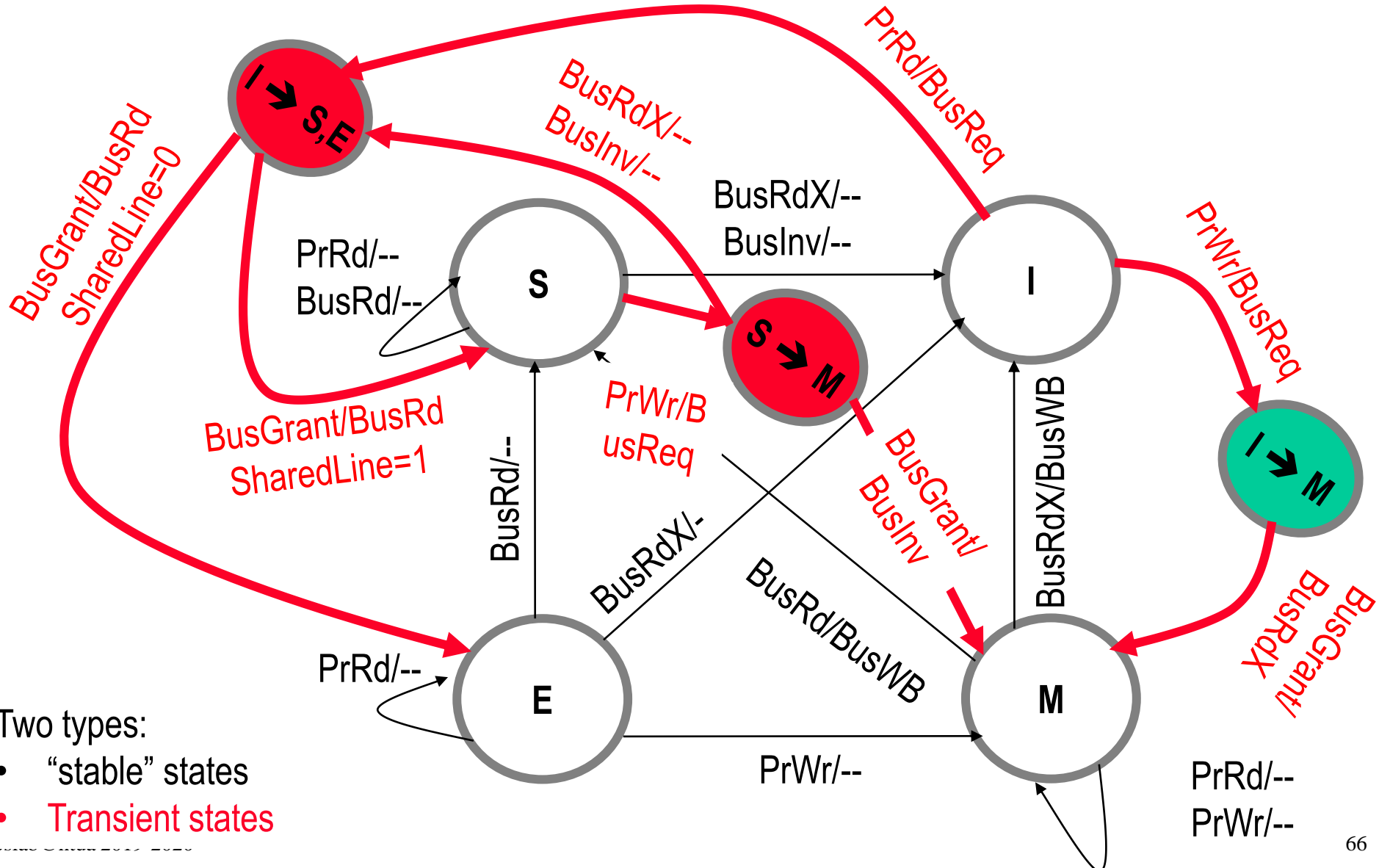
Start with 4-State Exclusive

Add Transient States (from 4 to 7 states)

Non-Atomicity → Transient States (Version A)

Multi-level Cache Hierarchies

- Multi-level caches: How to snoop?
 - independent bus snooping at every level?
 - maintain “cache inclusion”
- Requirements for **Inclusion**
 - data in higher-level is subset of data in lower-level
 - modified in higher-level → marked modified in lower-level
- With inclusion, only need to snoop lowest-level cache
 - If L2 says not present (modified), then not so in L1
 - Filter traffic at lower level(s)

Instruction cache (L1 I)

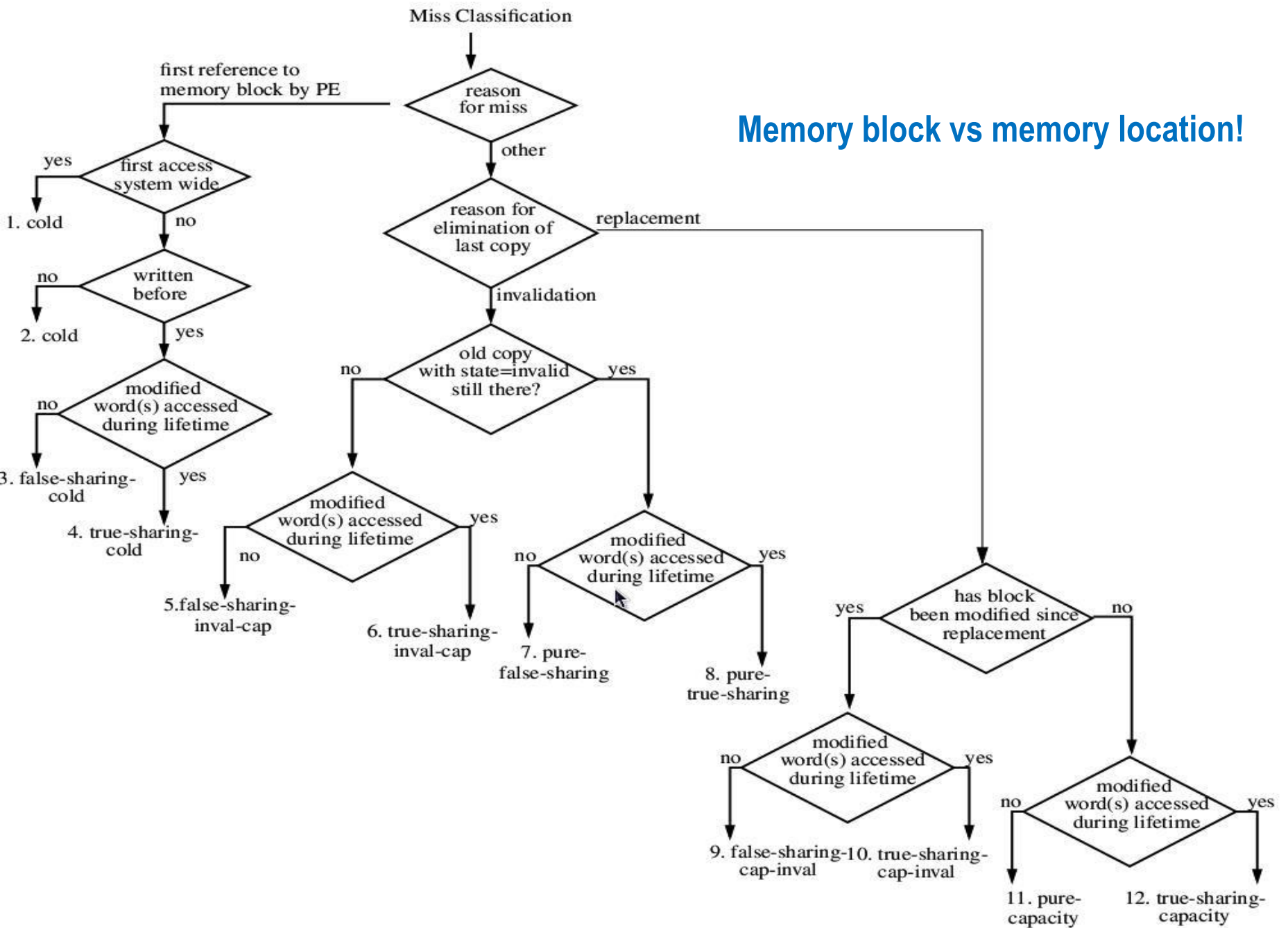
Easy:

- Regular cache blocks states are I or S
- Instructions are *rarely* written/modified
 - JIT compiler
 - Load dynamic libraries at run-time
 - Run-time optimizations
- Coherence in software (somebody else's problem – SEP 😊)
 - When instructions are written to, just flush the cache
 - Forced to refetch instructions

4C Cache Misses Model

- Compulsory misses (cold)
 - Πρώτη πρόσβαση σε ένα block.
 - Αύξηση του block size.
- Capacity misses
 - Το block δε χωρά στην cache (ακόμα και σε full associative cache).
 - Αύξηση cache size.
- Conflict misses
 - Το block δε χωρά στο set που γίνεται mapped.
 - Αύξηση associativity.
- Coherence misses (communication)
 - **True sharing** : Όταν ένα data word χρησιμοποιείται από 2 ή παραπάνω επεξεργαστές.
 - **False sharing** : Όταν ανεξάρτητα data words που χρησιμοποιούνται από διαφορετικούς επεξεργαστές ανήκουν στο ίδιο cache block.

Memory block vs memory location!

Protocol Design Tradeoffs (3)

- Cache Block Size
- Αύξηση του block size μπορεί να οδηγήσει :
 - ✓ Μείωση του miss rate (good spatial locality).
 - ✗ Αύξηση του miss penalty και ίσως του hit cost.
 - ✗ Αύξηση του miss rate εξαιτίας false sharing (poor spatial locality).
 - ✗ Αύξηση του traffic στο bus, λόγω μεταφοράς «αχρειαστων» δεδομένων (mismatch fetch/access size, false sharing).
- Υπάρχει η τάση για χρησιμοποίηση μεγαλύτερων cache blocks.
 - Απόσβεση κόστους του bus transaction και της πρόσβασης στη μνήμη μεταφέροντας περισσότερα δεδομένα.
 - Hardware και software μηχανισμοί για αντιμετώπιση του false sharing.

Βελτίωση False sharing

1. Βελτιωμένο data layout προκειμένου να αποφευχθεί η τοποθέτηση ανεξάρτητων δεδομένων στο ίδιο block
 - Data Padding
 - eg. Dummy variables μεταξύ lock variables που είναι τοποθετημένες κοντά η μια στην άλλη
 - Tradeoff : *locality vs. false sharing*
 - Πόσο padding χρειάζεται; memory size overhead!
2. Partial-Block Invalidation
 - Το block “σπάει” σε sub-blocks, για κάθε ένα από τα οποία διατηρείται το state.
 - Σε κάθε miss φέρνουμε όλα τα invalid sub-blocks
 - Κάνουμε invalidate μόνο το sub-block που περιέχει τα δεδομένα που θα τροποποιηθούν
 - Tradeoff : *less false sharing miss vs. more invalidation messages*

Scalable Multiprocessor Systems

- Τα συστήματα που στηρίζονται στη χρήση διαδρόμου δεν είναι κλιμακώσιμα
 - Όλα τα modules (cores, memories, etc) συνδέονται με ένα set καλωδίων
 - Περιορισμένο bandwidth → Δεν αυξάνεται με την πρόσθεση παραπάνω επεξεργαστών → **Saturation** (κορεσμός)
 - Μεγαλύτερο bus → Μεγαλύτερο latency
- Ένα scalable σύστημα πρέπει να αντιμετωπίζει αυτά τα προβλήματα
 - Το συνολικό bandwidth θα πρέπει να αυξάνει με τον αριθμό των επεξεργαστών
 - Ο χρόνος που απαιτείται για κάποια ενέργεια δε θα πρέπει να αυξάνει πολύ (πχ. Εκθετικά) με το μέγεθος του συστήματος
 - Πρέπει να είναι cost-effective
- Χάνουμε βασικές ιδιότητες του διαδρόμου
 - Άγνωστος αριθμός ταυτόχρονων transactions
 - Δεν υπάρχει global arbitration
 - Τα αποτελέσματα (πχ. αλλαγές στο state) γίνονται απευθείας ορατά μόνο από τους κόμβους που συμμετέχουν στο transaction

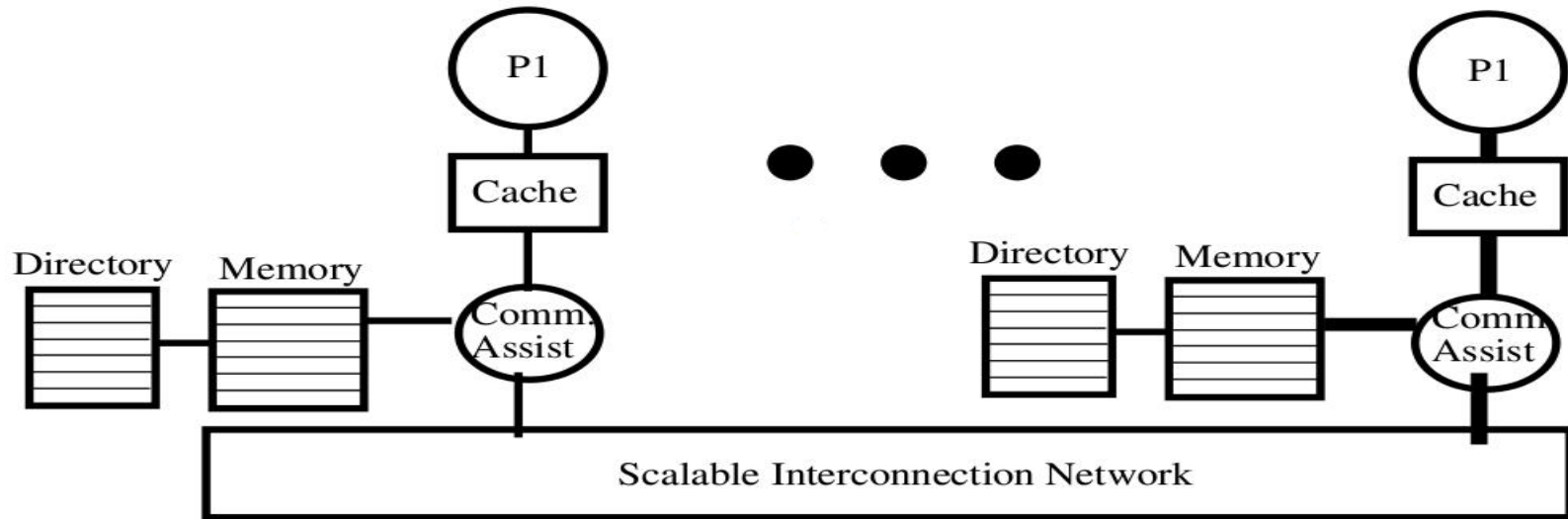
Scalable Cache Coherence

- Interconnect
 - Αντικατάσταση του διαδρόμου με scalable interconnects (point-to-point networks, eg. mesh)
- Processor snooping bandwidth
 - Μέχρι τώρα τα πρωτόκολλα έκαναν broadcast (*spam everyone!*)
 - Μεγάλο ποσοστό snoops δεν προκαλούν κάποια μετάβαση
 - Για loosely shared data, κατά πάσα πιθανότητα μόνο ένας επεξεργαστής έχει αντίγραφο

→ Scalable Directory protocol

- Ειδοποίηση μόνο των επεξεργαστών που τους ενδιαφέρει ένα συγκεκριμένο block (*spam only those that care!*)

Directory-Based Cache Coherence

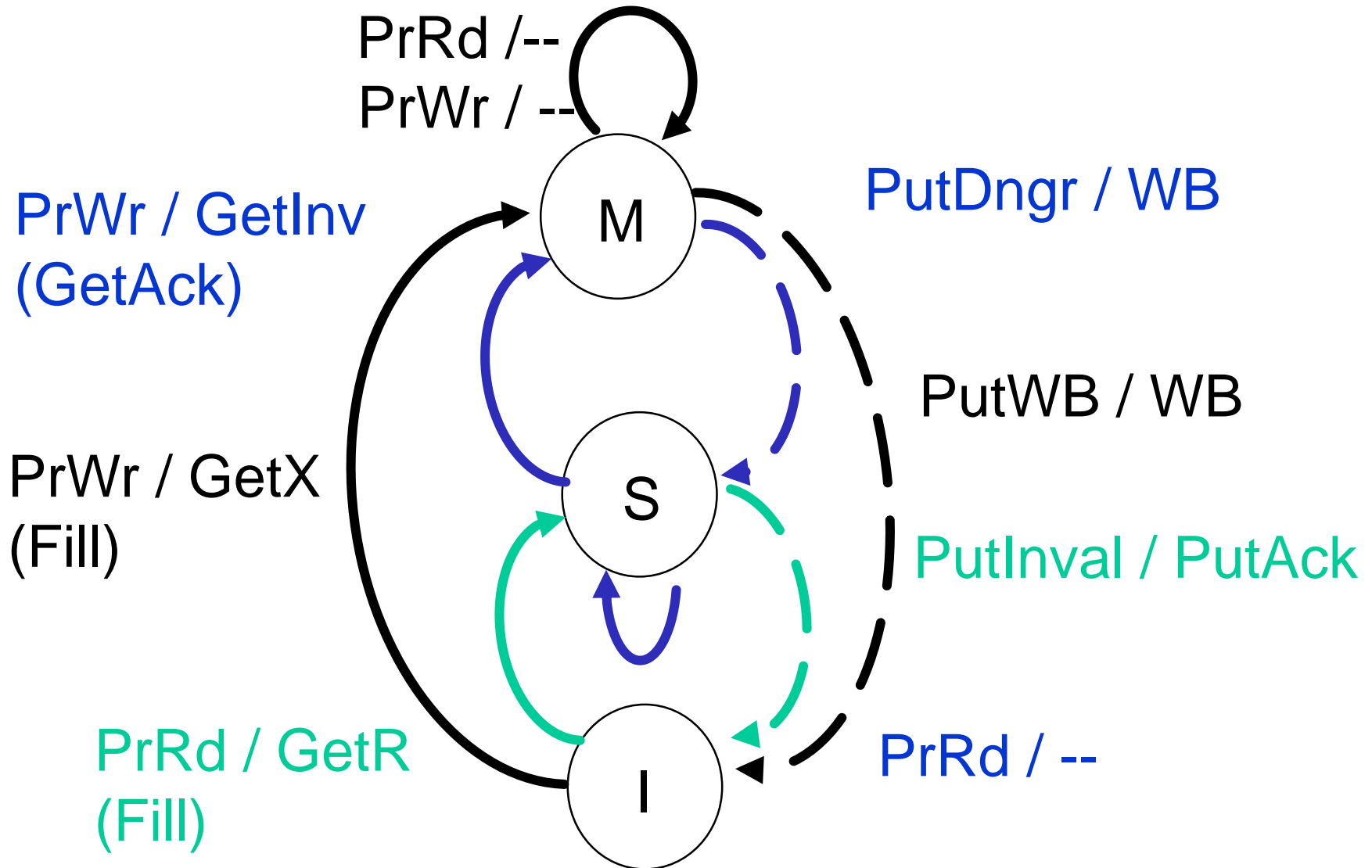
- Το cache block state δεν μπορεί να καθοριστεί πλέον παρακολουθώντας τα requests στο shared bus (implicit determination)
- Καθορίζεται και διατηρείται σε ένα μέρος (directory) όπου τα requests μπορούν να απευθυνθούν και να το ανακαλύψουν (explicit determination)
- Κάθε memory block έχει ένα directory entry
 - Book-keeping (ποιοι nodes έχουν αντίγραφα, το state του memory copy, ...)
 - Όλα τα requests για το block πηγαίνουν στο directory

Directory: Data Structures

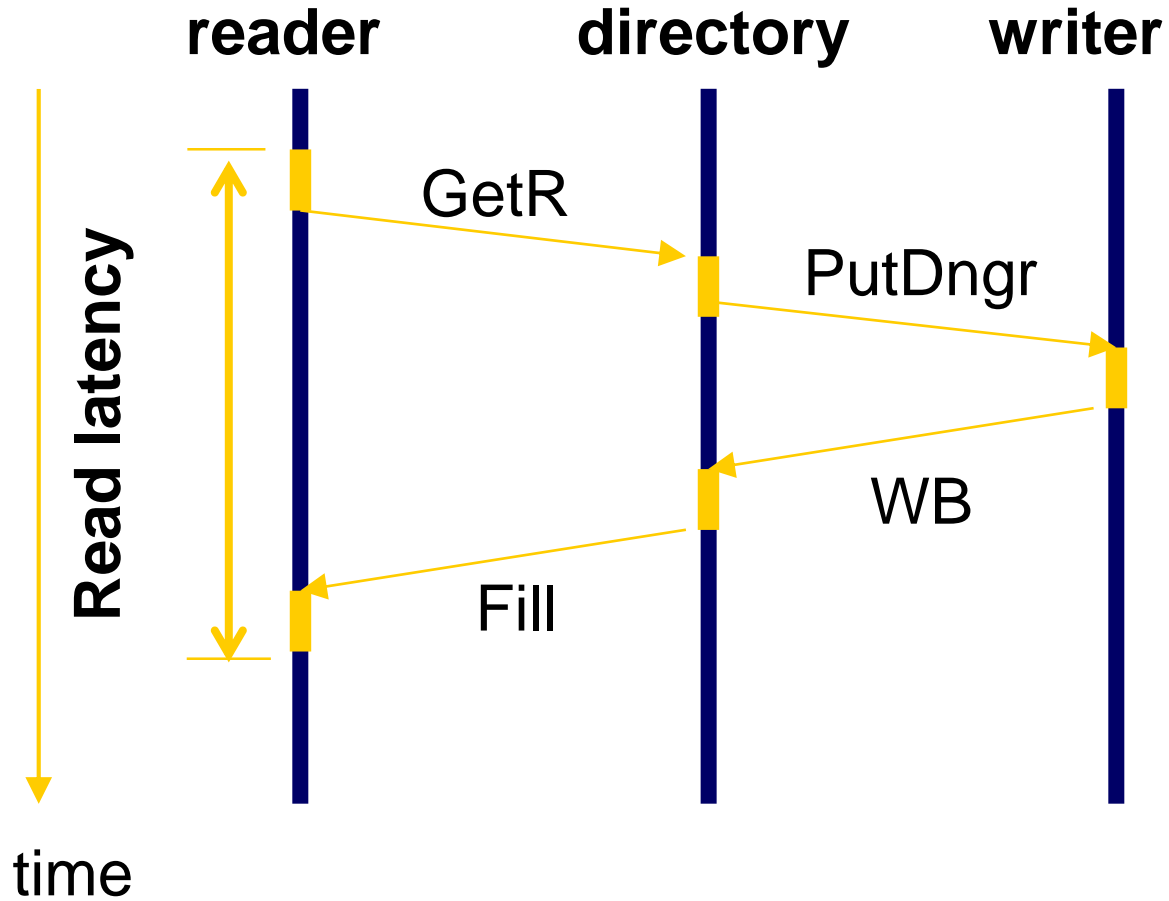
0x00	Shared: {P0, P1, P2}
0x04	---
0x08	Exclusive: P2
0x0C	---
...	---

- Required to support invalidation and cache block requests
- Key operation to support is set inclusion test
 - False positives are OK: want to know which caches may contain a copy of a block, and spurious invalidations are ignored
 - False positive rate determines performance
- Most accurate (and expensive): full bit-vector
 - P+1 bits (P processors + 1 exclusivity bit)
- Compressed representation, linked list, Bloom filters are all possible

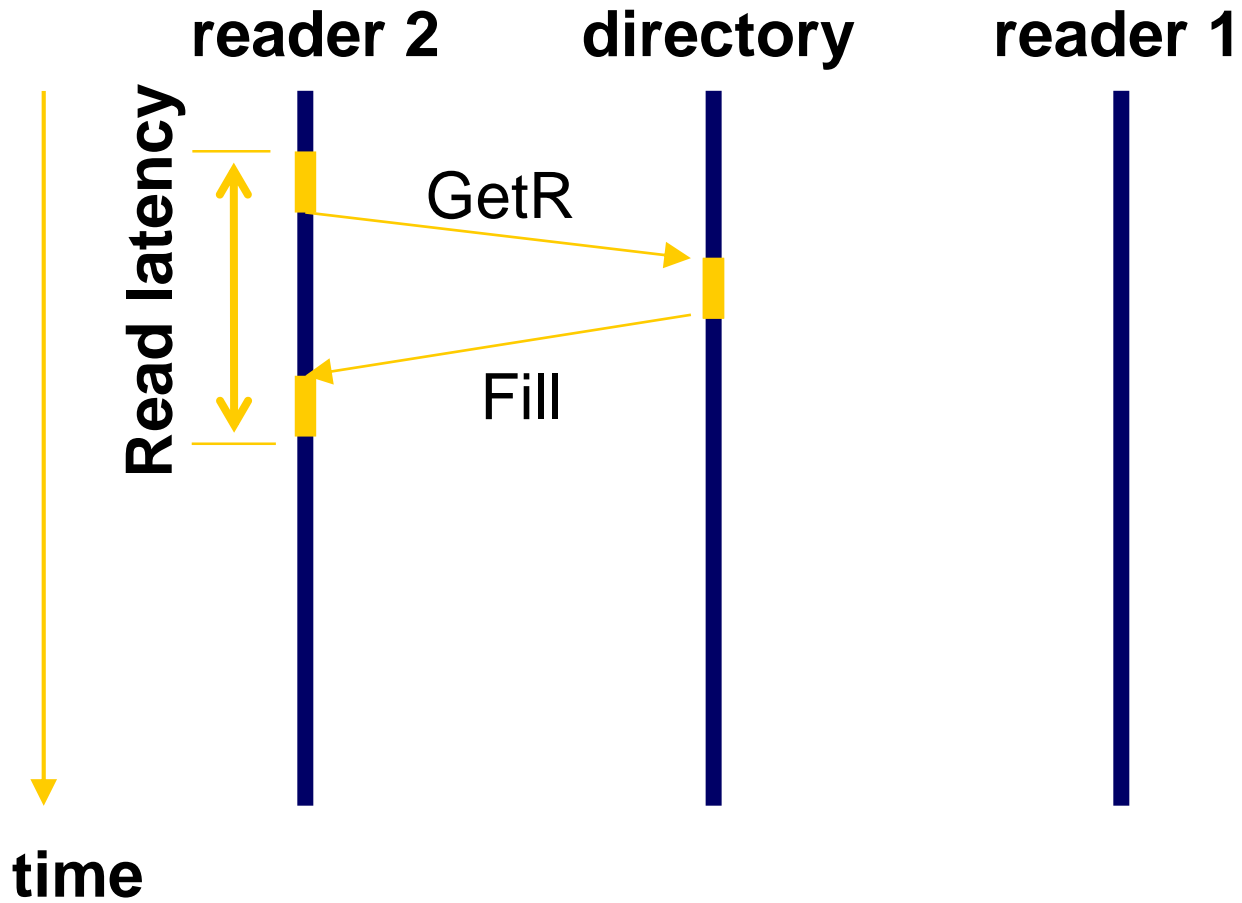
L1's MSI with Directories

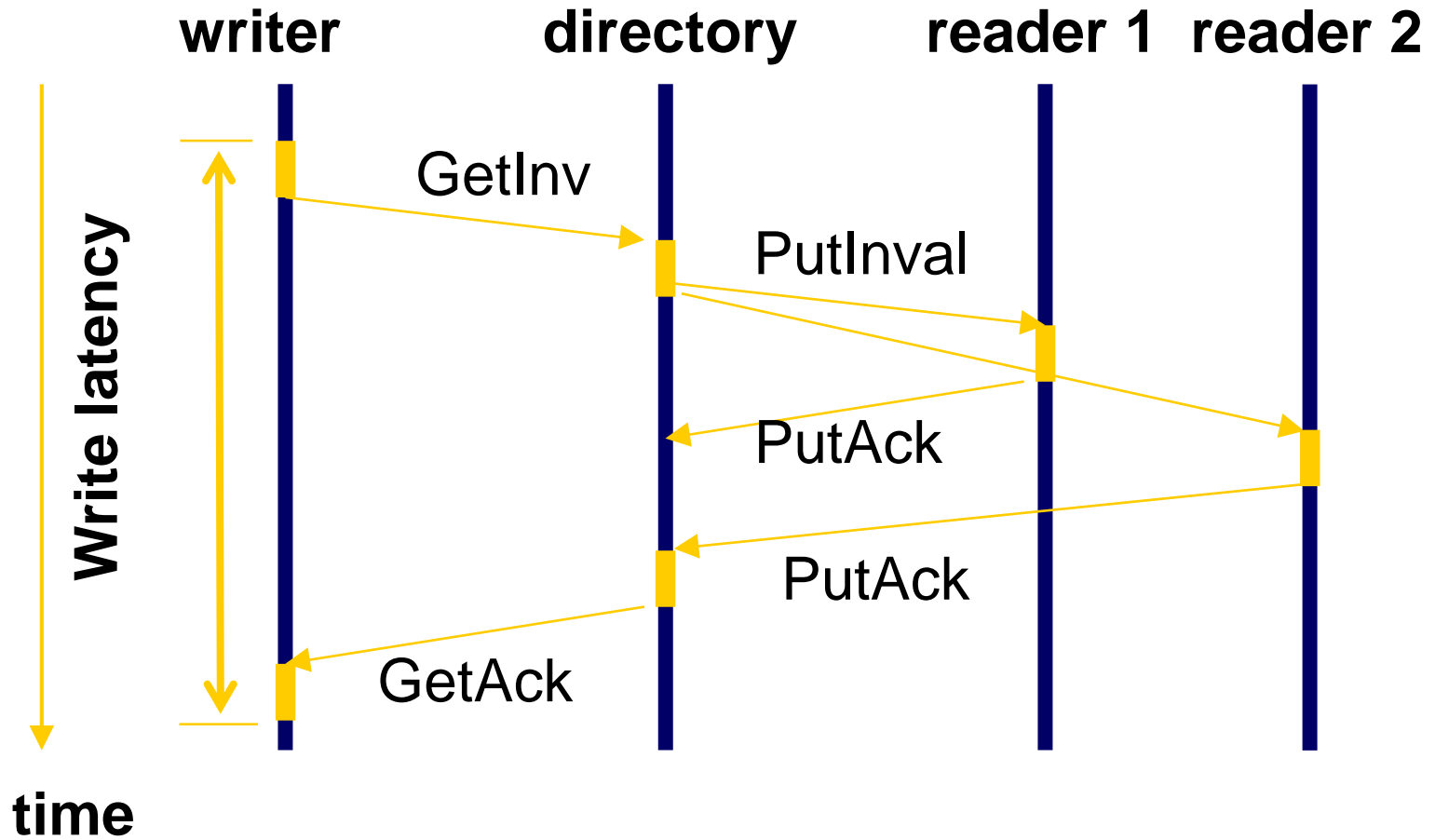
Example I → S with Writer

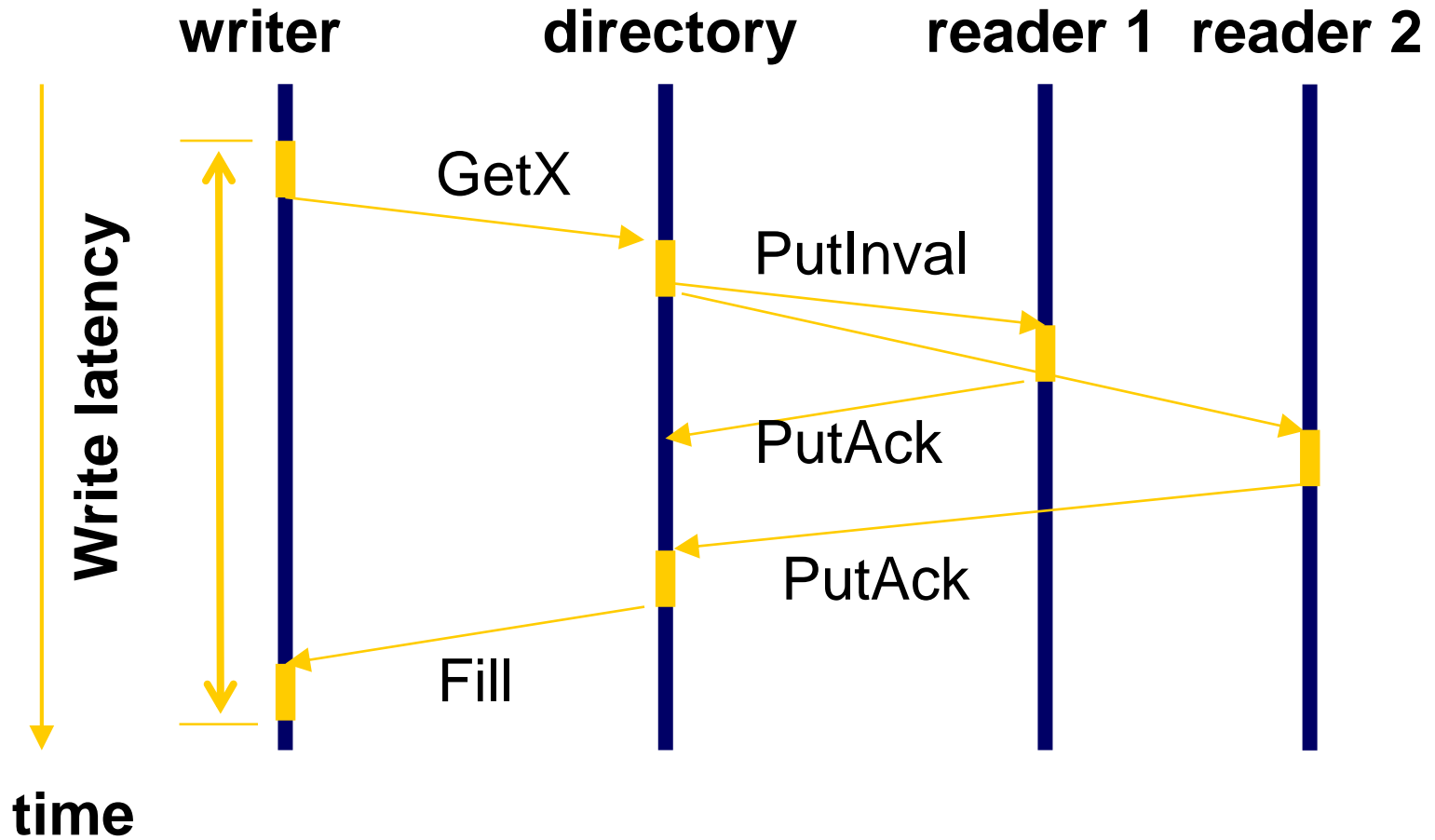
Example I → S with Reader

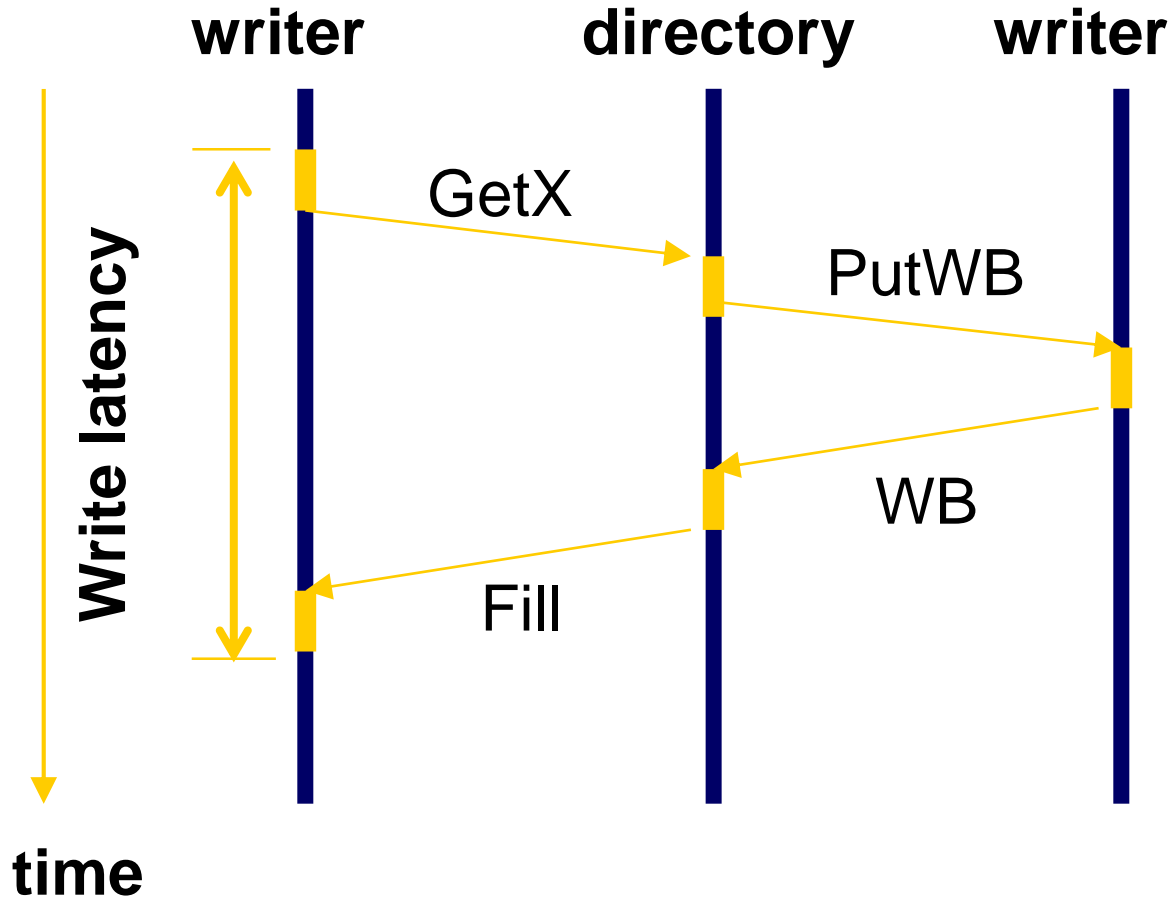
Example S → M

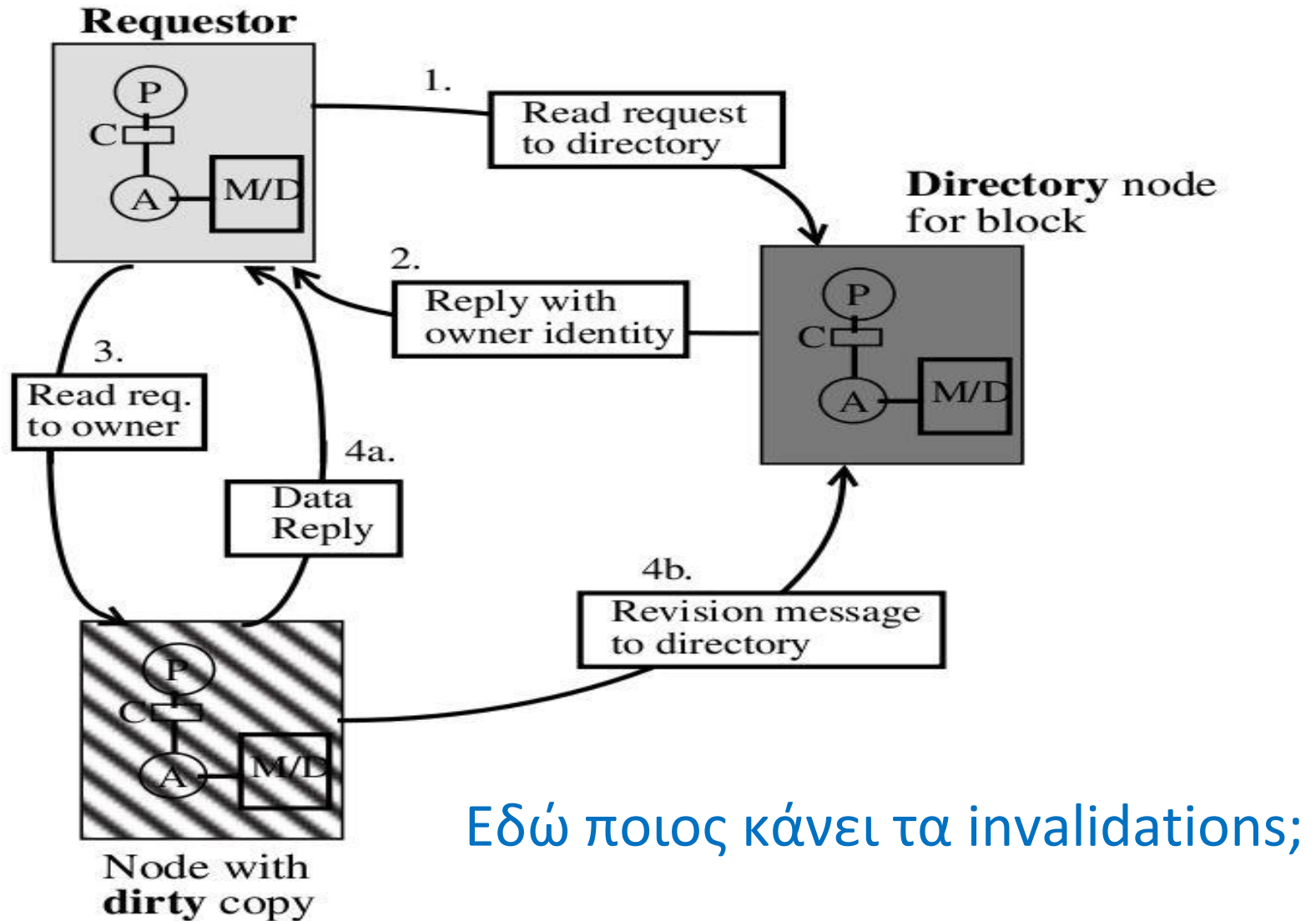
Example I → M with Readers

Example I → M with Writer

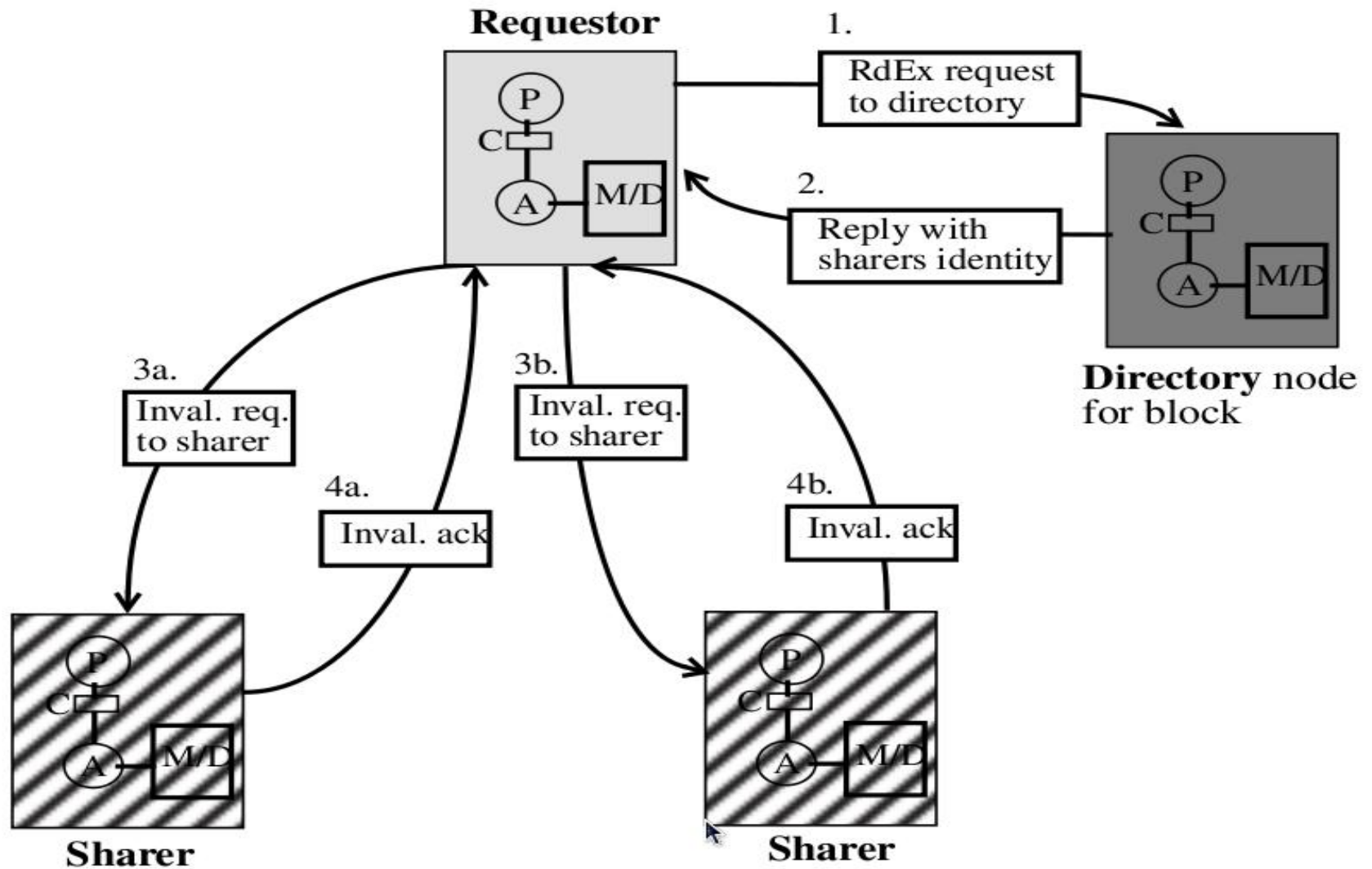

Directory-Based Cache Coherence (2)

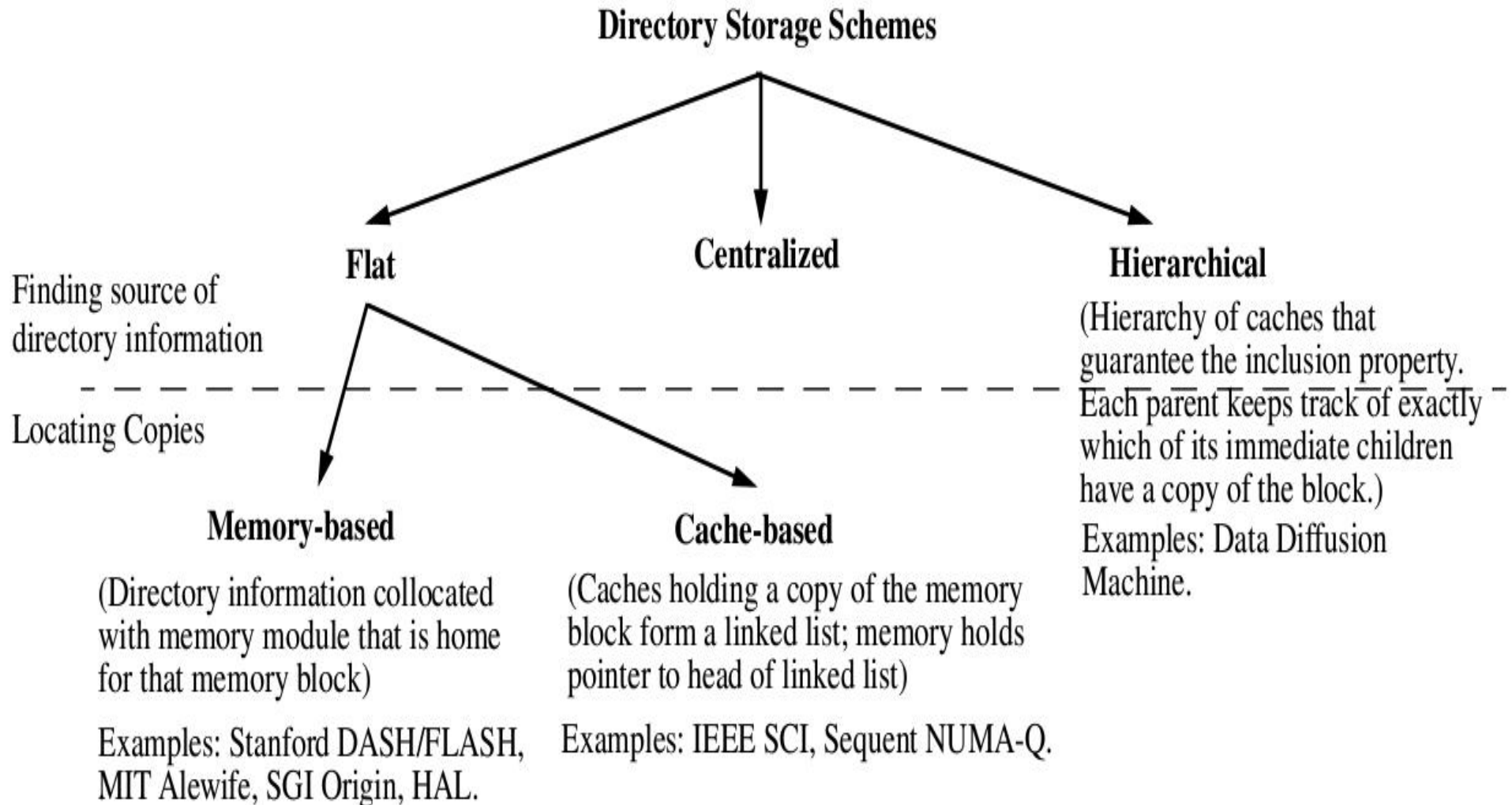
(a) Read miss to a block in dirty state

Directory-Based Cache Coherence (3)

(b) Write miss to a block with two sharers

Directory Protocol Taxonomy

Directory-Based Cache Coherence (4)

- Directory Protocols

- + Χαμηλότερη κατανάλωση bandwidth
- Μεγαλύτερες καθυστερήσεις (latency)

- Δυο περιπτώσεις read miss :

- **Unshared block** → get data from memory

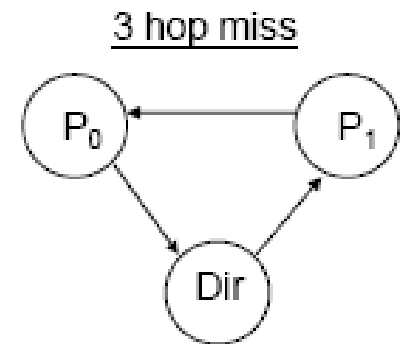
- Bus : 2 hops ($P_0 \rightarrow \text{memory} \rightarrow P_0$)
- Directory : 2 hops ($P_0 \rightarrow \text{memory} \rightarrow P_0$)

- **S/E block** → get data from processor (P_1)

- Bus : 2 hops ($P_0 \rightarrow P_1 \rightarrow P_0$) (υποθέτοντας ότι επιτρέπεται η cache-to-cache μεταφορά δεδομένων)
- Directory : **3 hops** ($P_0 \rightarrow \text{memory} \rightarrow P_1 \rightarrow P_0$)

- Η δεύτερη περίπτωση παρατηρείται αρκετά συχνά σε πολυεπεξεργαστικά συστήματα

- Υψηλή πιθανότητα να έχει το block ένας επεξεργαστής

Snoopy Cache vs. Directory Coherence

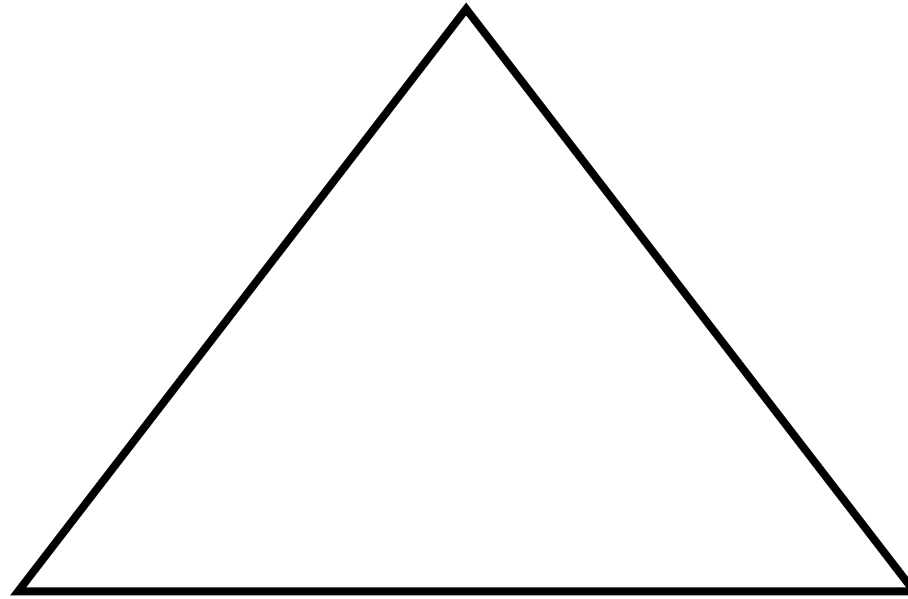
- Snoopy Cache
 - + Miss latency (critical path) is short: request → bus transaction to mem.
 - + Global serialization is easy: bus provides this already (arbitration)
 - + Simple: can adapt bus-based uniprocessors easily
 - Relies on broadcast messages to be seen by all caches (in same order):
 - single point of serialization (bus): not scalable
 - need a virtual bus (or a totally-ordered interconnect)
- Directory
 - Adds indirection to miss latency (critical path): request → dir. → mem.
 - Requires extra storage space to track sharer sets
 - Can be approximate (false positives are OK for correctness)
 - Protocols and race conditions are more complex (for high-performance)
 - + Does not require broadcast to all caches
 - + Exactly as scalable as interconnect and directory storage (much more scalable than bus)

Scaling the Directory

- How large is the directory?
 - 32GB memory, 32 bytes block size, 1000 processors: $\sim 10^{12}$ bits!
 - Scales with the size of the memory and the number of the processors
- How can we reduce the access latency to the directory?
 - Distributed Directory → More bandwidth
 - Caching! → Coherence of the directory?
- How can we scale the system to thousands of nodes?
- Can we get the best of snooping and directory protocols?
 - Heterogeneity
 - E.g., token coherence [ISCA 2003]

Motivation: Three Desirable Attributes

Low-latency cache-to-cache misses

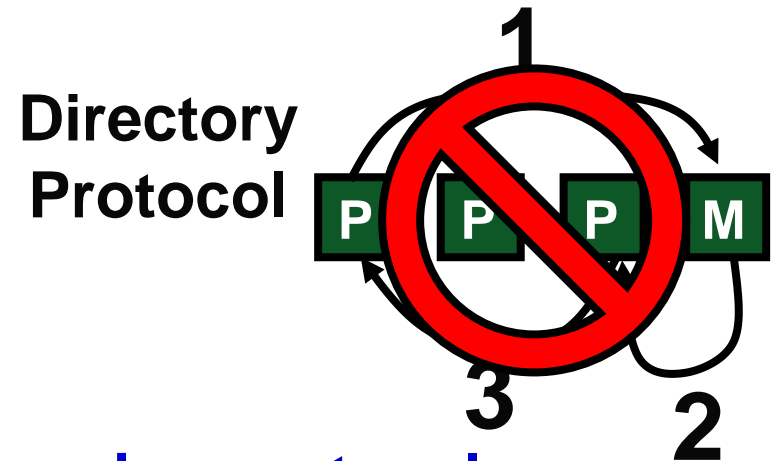
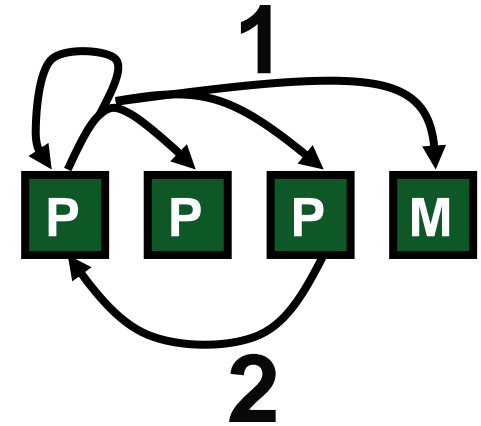
No bus-like interconnect

Bandwidth efficient

Dictated by workload and technology trends

Workload Trends

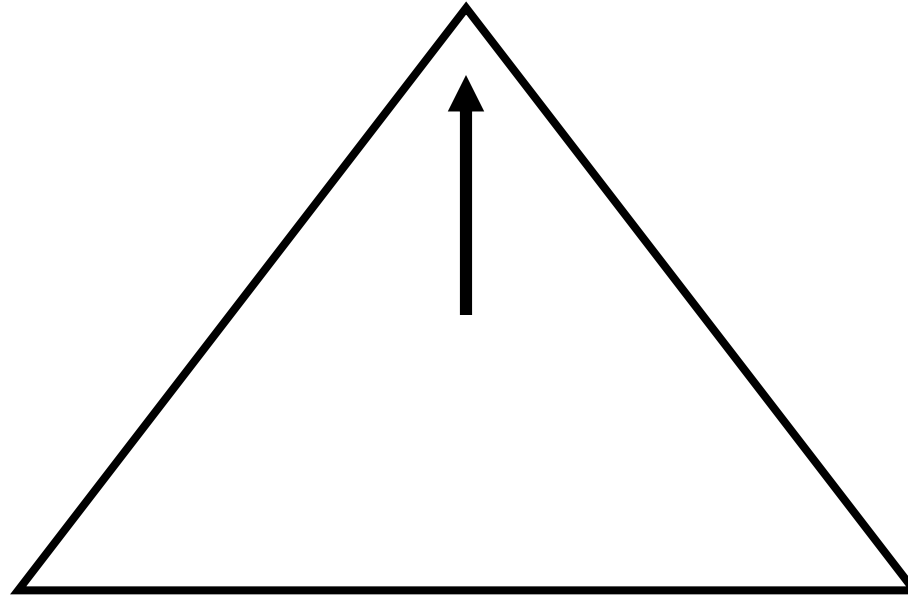
- Commercial workloads
 - Many cache-to-cache misses
 - Clusters of small multiprocessors
- Goals:
 - Direct cache-to-cache misses (2 hops, not 3 hops)
 - Moderate scalability

Workload trends → snooping protocols

Workload Trends

Low-latency cache-to-cache misses

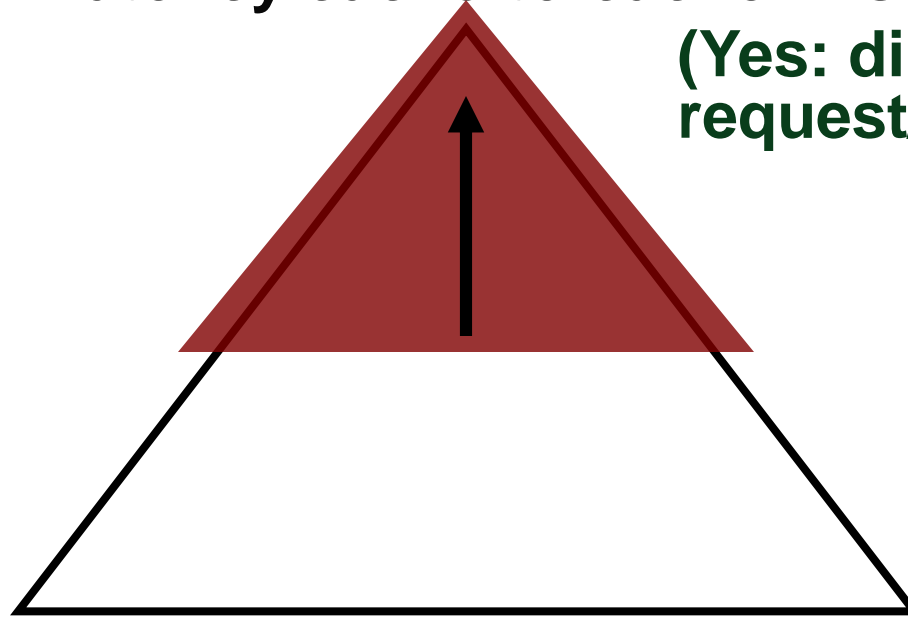
No bus-like interconnect

Bandwidth efficient

Workload Trends : Snooping Protocols

Low-latency cache-to-cache misses

(Yes: direct request/response)

No bus-like interconnect

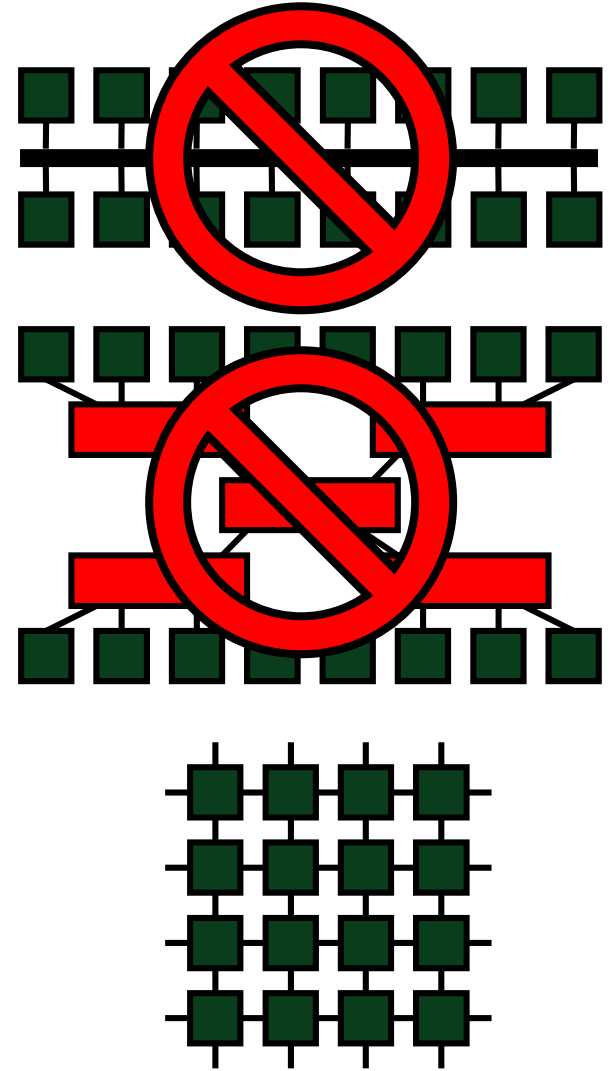
(No: requires a “virtual bus”)

Bandwidth efficient

(No: broadcast always)

Technology Trends

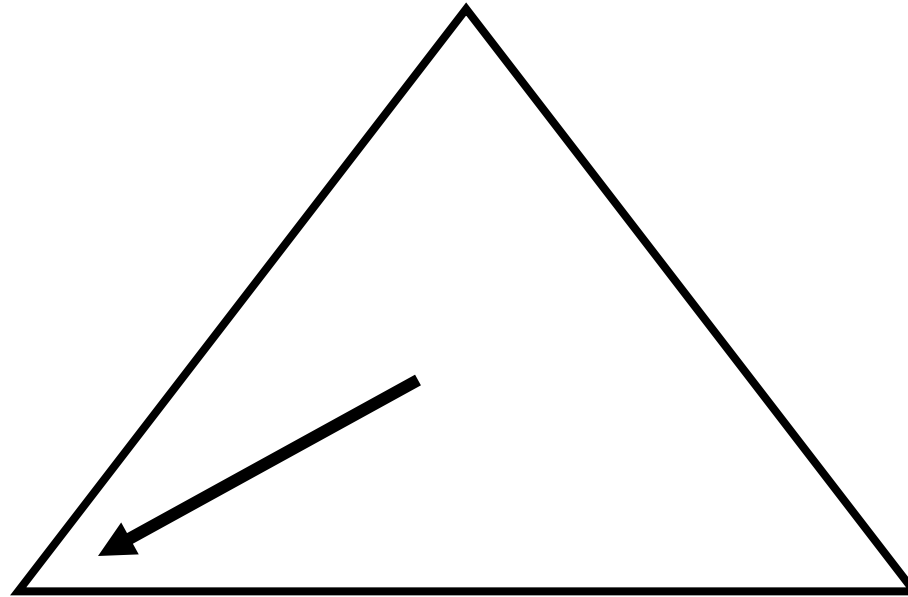
- High-speed point-to-point links
 - No (multi-drop) busses
- Increasing design integration
 - “Glueless” multiprocessors
 - Improve cost & latency
- Desire: low-latency interconnect
 - Avoid “virtual bus” ordering
 - Enabled by directory protocols

Technology trends → unordered interconnects

Technology Trends

Low-latency cache-to-cache misses

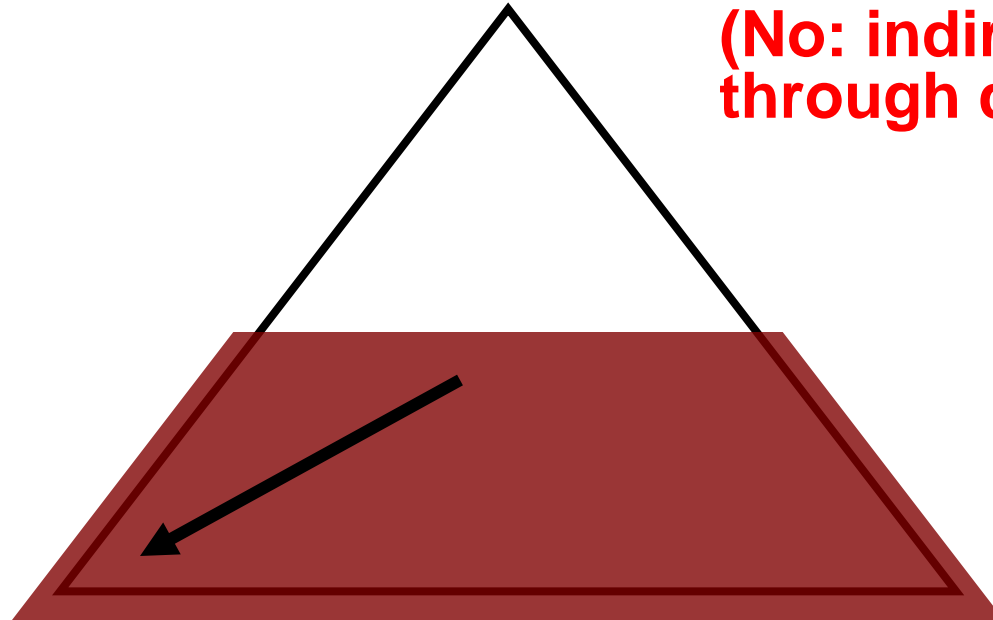
No bus-like interconnect

Bandwidth efficient

Technology Trends : Directory Protocols

Low-latency cache-to-cache misses

(No: indirection through directory)

No bus-like interconnect
(Yes: no ordering required)

Bandwidth efficient
(Yes: avoids broadcast)